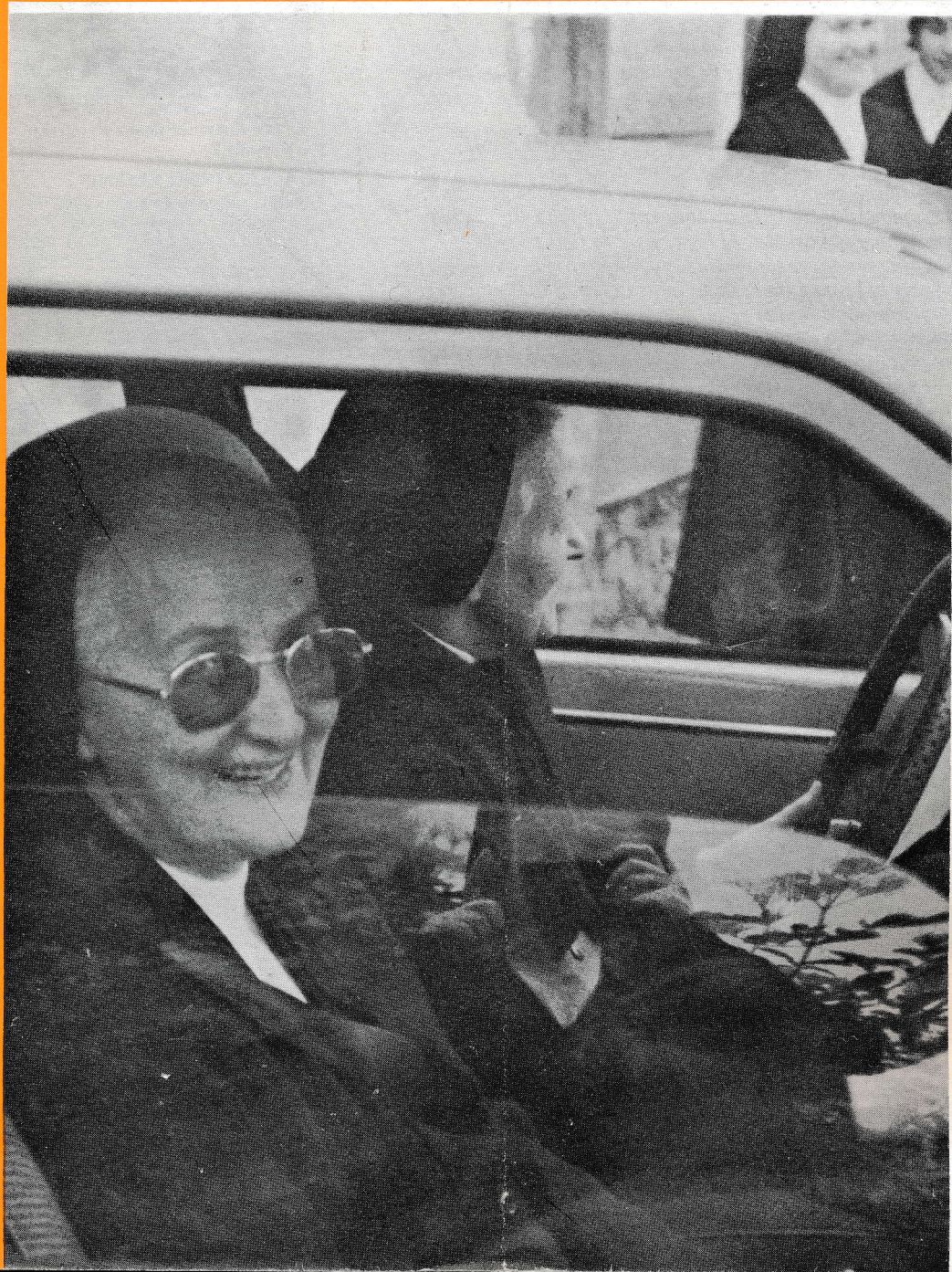

SALEZIJANSKI VEŠTNIK

3 • 1986

Brez ljubezni ni mogoče živeti

Predragi,

ni lahko živeti, kajne?

Na svetu ni nič lahkega, ničesar ni mogoče doseči brez truda.

Življenje je trpljenje, je skrivnost, je junaštvo.

Skozi življenje ni mogoče iti brez preizkušenj. Koliko ran, koliko brazgotin prinaša!

Življenje pomeni trpečemu doživljanje stvarstva, pomeni dopolnjevati stvarstvo, pomeni bojevati se za uspeh stvarstva.

Za to je potrebna vera, je potrebna domišljija, je potrebna ljubezen.

Sem kaj takega že kdaj povedal? Ponavljanje z močnim trenutkom duhovnega življenja ni utrujajoča navada. Je navzočnost vsega, kar je bistveno za življenje.

Ni mogoče živeti brez ljubezni, če ne veš, da te Kdo ljubi.

Ni mogoče živeti, če ne veš čemu bi živel.

Ni mogoče živeti, če nisi zmožen verovati, če ti ni za prihodnost.

Vsi potrebujemo ljubiti. Vsi potrebujemo nasmeha. Nihče tega bolj ne potrebuje kakor tisti, ki tega ne more dati drugim.

Vsi potrebujemo daru razumevanja, po katerem dojemamo potrebo drugih, da bi jih razumeli, da bi bili sprejeti, da bi bili cenjeni.

Ljubezen je resnično, ki kaj velja.

Ljubezen je največja resnica, ki zmore spreobrniti srce.

Ljubezen gradi mir, svobodo, veselje, vero. Je večna v Njem, ki vsak dan zasaja na zemlji našo majhno ljubezen.

Koliko je žalostnih razmer. Delo, bolezen, obup, samota, smrt: vsega tega ni nikoli mogoče v polnosti dojeti in razumeti. Koliko je jeze zaradi potreb, koliko je vpitja zaradi človeških odnosov, koliko je stiske srca zaradi tega vsega.

Večkrat se čutimo izobčeni, nesrečni, obupani zaradi tisoč moralnih napetosti, zaradi tisoč osebnih, družinskih, gospodarskih in socialnih problemov. Zlakoteni smo upanja, veselja, srečnega pristana.

Ljubiti, razumeti, pomirjevati, odpustčati, delati za mir, širiti vedrino. Pomirjevati nemirne vesti, osvobajati zajete v vezi, odpirati sočloveku jasnino neba, mu dajati smisel življenja.

Biti v pomoč človeku, vsakemu človeku, ki trpi, zaradi svojega kriznega položaja, zaradi bolezni, zaradi nereda, zaradi greha.

Biti vsakemu razumevanje, posluh, potrpljenje in pomoč.

Postati upanje za človeka, za njegov dokončni uspeh, za njegovo srečanje z neskončnim božjim potrpljenjem, ki človeka prešinja s svetlobo, ljubeznijo, odpustčanjem, in to dan za dnem, vsak dan do večnosti in v večnost.

Vrhovna predstojnica HMP m. Marinella Castagno ob obisku v Sloveniji

SALEZIJANSKI VESTNIK

Glasilo za salezijansko družino. Izdaja Salezijanski inšpektorat v Ljubljani, leto 59, št. 3 (8. 9. 1986) Odgovarja in ureja dr. Stanislav Kahne Tisk: Učne delavnice v Ljubljani

Naslov: Salezijanski vestnik Rakovniška 6 — p.p. 4 61108 Ljubljana

Na podlagi mnenja Republiškega komiteja za kulturo z dne 17. 2. 1986 št. 4210-76/85 je publikacija oproščena prometnega davka.

Kakor je hotel don Bosko, to glasilo obvešča o salezijanskem delu doma in po svetu, hkrati pa vzgaja v don Boskovem duhu. S tem spodbuja tudi duhovne poklice za apostolsko delo doma in za misijone.

Don Bosko je hotel tudi, da se to glasilo daje zastoj vsakomur, ki ga želi. Tega se držimo tudi danes. Velikodušnim prijateljem pa smo hvaležni za vsak dar, ki je namenjen za kritje stroškov tiska.

VSEBINA

Brez ljubezni ni mogoče živeti
Laiška duhovnost — v čem je?

V službi Kraljestva

Pisatelj „Izziva smrti“ na Rakovniku

Zlata maša Mihaela Mačka
Novi diakoni

Vera in dom in življenje — vse je milost!

Salezijanci v Titogradu — 20 let

Misijonar za najbolj ogroženo mladino

Misijon v Keniji

Halo! tukaj Madagaskar

Rožni venec — ljudski brevir

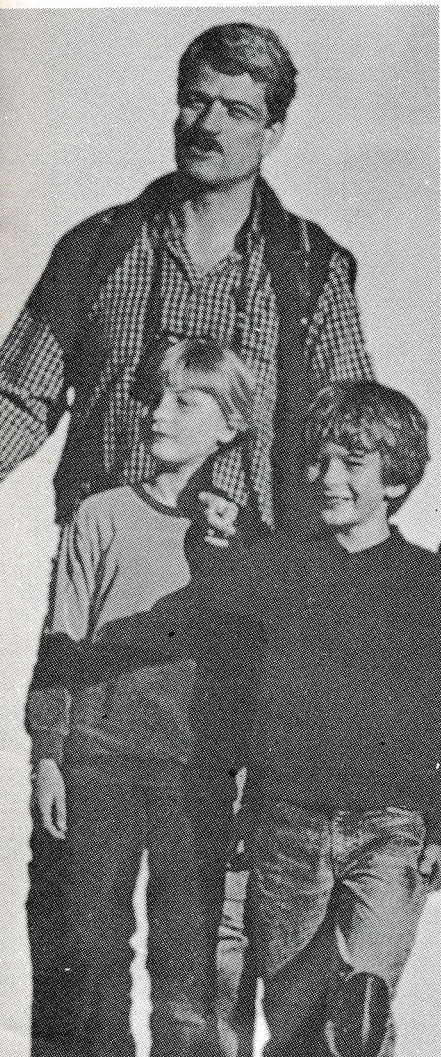
Tri novice sodelovanja

Naši rajni

Družba Hčera Marije Pomočnice ob 50-letnici prihoda v Slovenijo

Mladi, vi ste upanje Cerkve

Laiška duhovnost – v čem je?

Duhovna privlačnost laiškega poklica je ljubezen, kakršna je v Kristusu in v vsakem njegovem pravem učencu.

Ta izvirna ljubezen, porojena v srcu laika, se razodeva v čudoviti edinosti, ki povezuje neločljivo napetost dveh skrajnosti: zakoreninjenost v svetne resničnosti in presežnost krščanske svetosti. S tem oznanja čudovitost skrivnosti učlovečenja. Te vrste ljubezni do sveta in do neba ni lahko uresničljiva.

Neogibna sredstva za tako duhovno oblikovanje so vsekakor običajna sredstva, po katerih more rasti v kristjanu evangelijska ljubezen: molitveno poslušanje božje besede, prejemanje zakramentov, čut za apostolsko soodgovornost, pripravljenost na asketizem v življenju in sposobnost odkrivati znamenja božje volje.

To so sredstva slehernemu pri roki, kljub raznolikosti laiškega življenja, ki se izraža v zakonu ali v celibatu, v času zaroke ali vdovstva, v mladosti ali v tretji dobi starosti, v moški ali ženski psihologiji, v različnosti nalog ali poklicev, ipd.

Poleg vsega tega pa je treba še posebej gojiti nekatere posebne značilnosti laiškega poklica, ki so izvirne za laika, kristjana.

Naj jih navedemo nekaj najbolj pomembnih:

- povezovalna moč duhovnosti, po kateri kristjan ceni tako naravne kakor nadnaravne resničnosti in jih v sebi zedinja in živi kot celoto; ta enotnost dveh tako različnih stvarnosti izhaja iz krsta in evharistije;

- upoštevanje svetnih vrednot vsakdanjosti kot neizčrpnega rudnika majhnih, toda zelo veljavnih stvari za izražanje ljubezni;

- gojitev svojega poklicnega dela, po katerem se kristjan čuti poslanega za graditev božjega kraljestva na tem svetu;

- pozorno poslušanje in odkrivanje znamenja časov in Cerkve, po katerem se kristjan usposablja za družbeno osvoboditev, za kulturo, prepojeno z evangelijem, za pravičnost v svetu dela.

Vse to mora vsebovati laiška duhovnost. To so njene splošne značilnosti. Da obstanejo in se morejo razvijati, pa se morajo 'učlovečiti', konkretizirati v neki določeni duhovni šoli, ki že obstaja, seveda pa se lahko oblikuje čisto nova in samostojna, če jo posebej obudi božji Duh.

Že obstoječe duhovne šole so poimenovane po svojih ustanoviteljih, karizmatikih: po sv. Benediktu, benediktinska; po sv. Frančišku Asiškem, frančiškanska; po sv. Dominiku, dominikanska; po sv. Ignaciju Loyolskem, jezuitska; po sv. Janezu Bosku, salezijanska. V zadnjih desetletjih tega stoletja so nastale še nove, čisto laiške, kakor npr. ognjiščarstvo, neokatehumenstvo, opusdei, občestvo-osvoboditev. Zanimivo je, da so vsa ta laiška gibanja ustanovila v svoji sredi jedra duhovniške in kontemplativne duhovnosti, da bi se laiška duhovnost napajala ob njih, da ne bi skrenila z evangelijske poti. Enost svetnega in svetega je po izvirnem grehu kaj lahko tantalovo delo, ta svet kaj lahko premaga duha, ker pač ta živi v krhki posodi, ali kakor je dejal Jezus v Getsemanskem vrtu: „Čujte in molite, da ne pridete v skušnjava! Duh je sicer pripravljen, a telo je slabotno“ (Mr 14,38).

Potrebno je torej dati vsaki duhovnosti, zlasti laiški, čisto določen obraz, svež in privlačen.

Ena takih konkretnih, živih in učinkovitih duhovnosti je duhovnost salezijanskega sotrudnika, ki se napaja z don Boskovim duhom, ki ima v zaledju salezijansko družbo redovnikov in Hčera Marije Pomočnice, redovnic. Taka, čisto laiška svetna ustanova so tudi don Boskove prostovoljke, ki tudi že delujejo v naši domovini.

stk

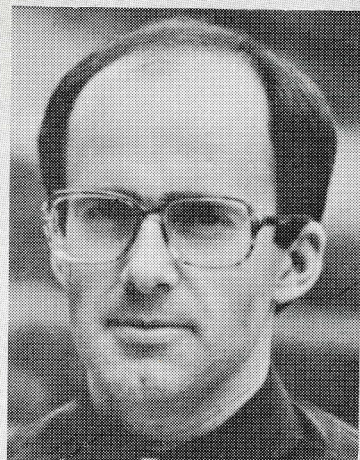
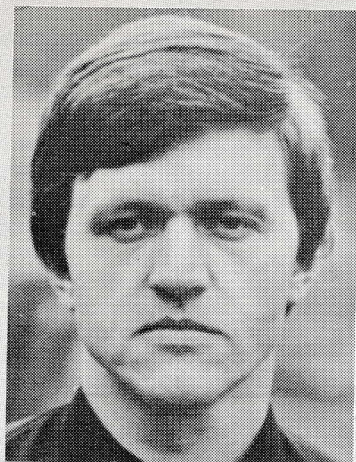
Za novomašno geslo so si izbrali:

FRANC: Veselega darovalca Bog ljubi.

Želim se z veseljem darovati Bogu in ljudem, ki bodo potrebovali mojo pomoč. Kot salezijanec bom skušal prinašati veselje predvsem mladim.

HERMAN: Vse premorem v njem, ki mi daje moč.

S svetim Pavlom ponavljam, da nimam darov, zaradi katerih bi me Bog lahko klical v svojo službo. Zavedam se, da sem neuk, nevešč in nevreden, da bi služil Bogu. Toda Bog ima drugačne načrte. Zato vzklikam: Vse premorem v njem,

V službi Kraljestva

ki me kliče, me pošilja in mi daje moč, da izpolnim njegovo poslanstvo.

METOD: Vse, kar želite, da bi ljudje vam storili, storite tudi vi njim! To je namreč postava in preroki.

Pozabili smo na osnovne človeške drže, ki jih nosimo v sebi in se vtapljamo v množici predpisov in zakonov. Jezus pa nam daje eno samo zapoved, to je zapoved ljubezni, ljubezni, ki nas je rodila, ki nas ohranja in ki na odrešuje.

POLDE: Vse premorem v njem, ki mi daje moč.

Le on, ki nam daje moč, lahko pomaga tam, kjer se vidijo naše pomanjkljivosti, nesposobnosti. Bog si izbere tudi take, ki so slabotni, da se še bolj razodene njegova moč. Vemo, da končno ni duhovnik tisti, ki dela, ampak Jezus, ki se posluži človeka. Zavest, da me na vsakem koraku podpira Gospod, mi daje moč, da stopam na pot duhovništva.

VINKO: Gospod, naj sočloveku tvoje bom ljubezni znak.

Z duhovniškim posvečenjem sem postavljen v službo ljudem. Zato je moje novomašno geslo hkrati prošnja, da bi bil vse življenje luč in smerokaz k Bogu.

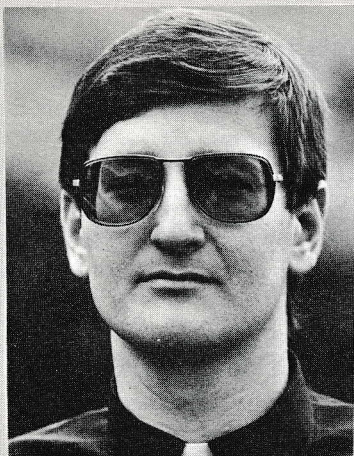
Salezijanska družba v Sloveniji se letos veseli obilne novomašne bere. Kar pet mladih salezijancev je bilo v nedeljo 29. junija, na praznik apostolov Petra in Pavla, posvečenih v duhovnike. Vsak v svoji škofiji. Herman Gregorič na Sveti gori pri Gorici, Polde Mikec in Vinko Štrucelj v ljubljanski ter Franc Brečko in Metod Ogorevc v mariborski stolnici. Ob srečanju z njimi smo jim v dneh pred novimi mašami zastavili nekaj vprašanj.

Salezijanci naj bi delali predvsem za mlade. Nekaj tovrstnih izkušenj si si nabral že v letih bogoslovja. Kako si predstavljaš svoje bodoče duhovniško delo med mladimi?

FRANC: Dve leti sem bil vzgojitelj v Mohorjevem dijaškem domu v Celovcu. Nato sem dve leti pomagal pri vodenju mladinskega verouka na Rakovniku. To leto pa sem asistent novincev v Želimljem. Tako sem nekoliko že spoznal mlade, njihove probleme in težave. Kot kaplan upam, da bom prišel še bolj v stik z mladimi. Kar najbolj se jim bom skušal približati. Predvsem pa je moja želja, da bi jim bil v vsem na razpolago in jim tako prinašal veselo oznanilo Kristusovega evangelija.

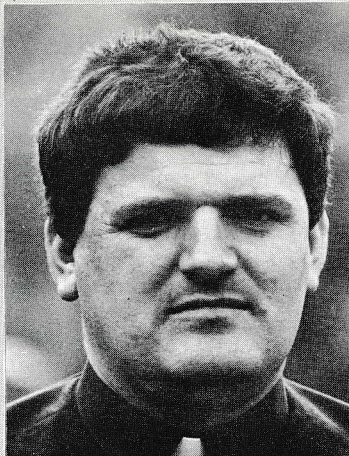
Postal si duhovnik, hkrati pa ostajaš salezijanec. Kako nameravaš kot salezijanec živeti in opravljati svoj duhovniški poklic?

HERMAN: Živeti in delati tako, kot bi to storil don Bosko danes, je verjetno želja in program vsakega salezijanca. S tem, ko sem postal duhovnik, se je moje življenje deloma spremenilo, tudi moje delo bo drugačno. Toda zavedam se, da kot duhovnik ostajam salezijanec. Salezijanec črpa navdihe in moč za svoje delo iz don Boskove duhovnosti ter iz njegovega načina življenja in dela. Po njegovem zgledu skuša živeti iz evharistije, svoje delo pa gradi na močnem zaupanju v Marijo Pomočnico. Ena od značilnosti salezijanca je tudi zvestoba cerkvenemu učiteljstvu ter papežu, ki je znamenje edinosti v Cerkvi. Pomembno je tudi to, da salezijanec ne živi in dela sam, ločen od drugih. Tudi kot duhovnik ostaja član redovne skupnosti, ki mu zaupa posebne naloge. Zdi se mi, da postaja prav skupno življenje in delo veliko zagotovilo uspešnosti v pastoralnem delu v času, ki je pred nami.

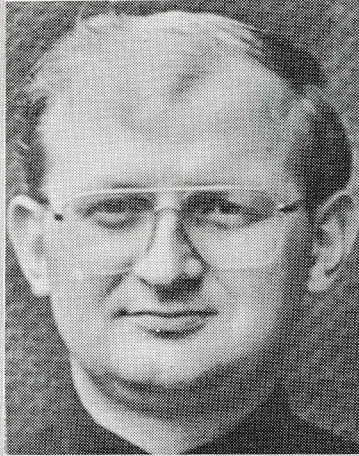
V času svojega bogoslovnega študija si preživel štiri leta v Izraelu. Ali ti pomeni izkušstvo svete dežele kot duhovniku obogatitev?

METOD: Sveta dežela: že ime samo je obenem vabljivo in odbijajoče. Najprej je seveda za vsakega vabljivo. Nova odkritja, neznane pokrajine, drugačni ljudje z različnimi navadami... Pri tem pa se spomnimo na današnje stanje teh predelov sveta. Tu so vojne, sovraštvo, nazaupanje. Tudi name je sveta dežela naredila takšen vtis. Vsekakor pa je lahko tudi duhovna obogatitev. Veliko je bilo doživetij v teh štirih letih, zato še nisem vseh opredelil in premislil, vendar so mi ta leta ostala kot polna kašča žita, iz katere lahko zajemam nekaj časa. Predvsem sem dobro spoznal Jezusovo deželo, ki se da še danes razbrati na trdih kamnitih tleh. Pri tem sem skušal povezati začetke krščanstva z judovsko vero, iz katere smo zrasi, pa nam je ostala vsepreveč tuja. V štirih letih so se seveda zrahljali stiki z domačo zemljo, s slovensko stvarnostjo. Vendar sem že na začetku dejal, da imajo stvari pozitivno in negativno stran in to moramo sprejeti.

Izhajaš iz družine, ki je dala kar dva duhovna poklica; tvoja sestra je redovnica Družbe hčera Marije Pomočnice. Kaj se ti zdi odločilno za rast duhovnega poklica?

POLDE: Sam ne vem, kje sem sprejel klico duhovnega poklica. Družina je bila tista dobra zemlja, ki je pognala bilje v klas. Toliše žrtve, molitve v družini in župniji so ta poklic zalivale, sam Bog pa je dajal rast. Duhovno moč, ki sem si jo nabiral od zgodnje mladosti, sem rabil za vsakodnevni odgovor na božji klic. Ko gledam na prehojeno pot, se mi zdi, da je šlo vse tako mimo, brez večjih pretresov. Le začetek moje poti je mogoče nevsakdanji. Meseca avgusta tistega leta je utonil moj prijatelj Janez Korelc, dijak tretjega letnika želimeljske gimnazije, septembra istega leta pa sem sam začel šolanje v Želimljem. Še danes razmišljam o tem, če ni prav mene Bog poklical, da izpolnim vrzel, ki je nastala za njim.

Obred posvetitve v duhovnika je kratkotrajen trenutek, pot, ki vodi do njega pa je dolga in zahtevna. Kako bi ocenil svojo dolgoletno pripravo na duhovništvo?

VINKO: Pot do duhovnišva zares ni kratka. Če seštejem vsa leta priprave, se jih veliko nabere. Mislim, da sem v tem času veliko pridobil. Vseeno pa me kdaj obide misel, da bi v teh letih lahko delal kaj bolj koristnega kot to, da sem sedel ob knjigah. Sedaj, ko stojim pred oltarjem, prihajam vedno bolj do spoznanja, da bosta morali biti knjiga in molitev še naprej moji zvesti spremljevalki v duhovniškem življenju.

Poleg študijev v gimnaziji in na Teološki fakulteti me je v pripravi na duhovništvo močno obogatilo tudi pastoralno delo v župniji Šentrupert na Dolenjskem, kjer sem ob župniku Janezu in drugih sodelavcih spoznaval salezijansko delo na župniji in si nabiral potrebne izkušnje.

Leta priprave so torej dolga in zahtevna, toda potrebna, saj mora duhovnik stopiti pred ljudi kar najbolj vsestransko pripravljen.

Pogovarjal se je
Lojze Dobravec

Vittorio Messori s prevajalcem njegovih knjig Stanislavom Kahnetom na Rakovniku

Vittorio Messori je prišel na Rakovnik za praznik Marije Pomočnice na povabilo Stanisa Kahneta, prevajalca njegovih knjig. Bil je pri procesiji Marije Pomočnice k lurski votlini, kjer je bila slovesna maša.

Potem je dejal: „Prvič sem v Sloveniji. Kako lepa dežela je to! Zdi se mi, da sem v čisto drugem svetu, prevzelo me je pobožno ljudstvo. Videl sem jih – mlade in stare, otroke in starše, kako so peli, zbrano molili in poslušali božjo besedo. Globoko sem doživljal to božje ljudstvo.

Povem naj še to, kako zelo sem vesel sedanjega papeža, ki je slovanskega rodu.

Tudi Slovenci ste del te velike evropske družine, iz katere je prvi slovanski papež prinesel v vesoljno Cerkev novega duha.

Pisatelj »Izziva smrti« na Rakovniku

Messori je v svojih pogovorih, najprej v manjši skupini, v kateri so bili pisatelj Alojz Rebula, slovenist Janez Gradišnik in še drugi gostje, potem pa v skupini salezijancev, obravnaval nekatera pomembna vprašanja sedanjega časa v zvezi z vero, Cerkvijo in pokoncilskim nemirom.

Med vprašanji je bilo: „Ali ste mogoče intervjuvali kako svetniško osebo?“ Odgovor je bil odličen: „Svetniki se ne pustijo izpostavljati svetu.“ „Kdo na primer se ne pusti?“ „Na primer ustanoviteljica Ognjiščarjev Klara Lubich, saj mora izvirati od tod, priimek je slovenski . . .“

A pustili so se intervjuvati moderni teologi, ki so bolj nezmotni od papeža in ki imajo vedno kaj oporekati vodstvu Cerkve . . .

V načrtu ima tri knjige: o Mariji in ženskem svetu, o poslednjih rečeh in o izvirnem grehu. O tem citira angleškega konvertita Chestertona: „Izvirni greh je edina dogma, ki je eksperimentalno dokazana.“

Knjige našega časnikarja-konvertita Messori so šle za med, tudi pri nas. Doživel pa je tudi hude napade, zlasti zaradi knjige Poročila o veri, v kateri je podal misli kardinala Ratzingerja o se-

danjem stanju v katoliški Cerkvi in o negativnih pojavih v njej. A da so napadi mogli priti prevesem s katoliške strani? „Pač s tiste strani,“ pravi ta konvertit brez sence fanatizma, a tudi brez sence kompleksa, „ki ji je edina strategija umik, ki bi evangelij najraje razvođenila, ga spremenila v navaden humanizem . . . V času, ko pokopavajo Marxa, ni nič bolj smešnega kot videti katkega župnika v zadnji hribovski vasi, ki ga hiti odkopavat . . .“

„Tudi na Slovenskem se sliši

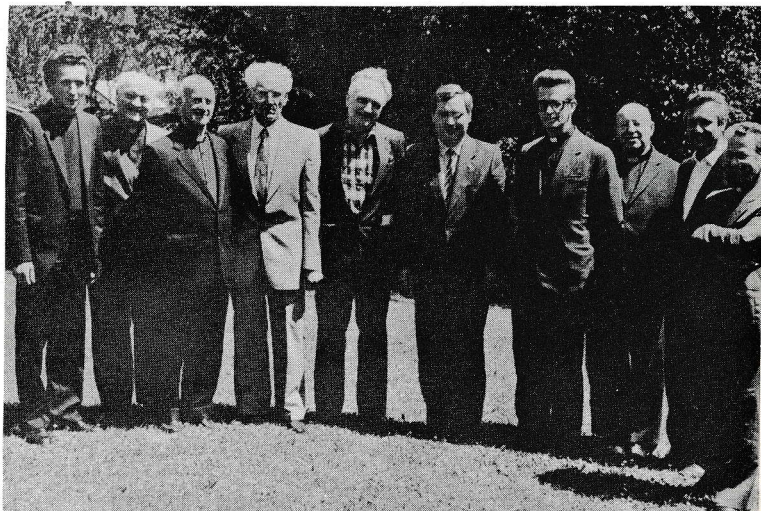
krilatica o novem sekulariziranem človeku, o novem odraslem človeku, ki se je končno rešil vere in Cerkve,“ se glasi pripomba.

„Odrasel človek? Morda človek še nikoli ni bil tako nedorasel kakor danes.“

Tik preden vstanemo h kosi-lu, je bilo vrženo še zadnje vprašanje: Medjugorje.

„Skesan časnikar sem, zato ne pišem več o Medjugorju. Preveč govoriti o tem, dvigati pre-

Vittorio Messori (6. z leve) z udeleženci srečanja na Rakovniku

več prahu, pomeni onemogočati razumevanje dogajanja. Zdi se mi, da je Medjugorje nekaj podobnega kakor turinski prt (Sindon). Cerkev se o njem ni nikdar izjavila, pospeševala pa je pobožnost in molitev. Kardinal Ratzinger, prefekt kongregacije za nauk vere, mi je o Medjugorju takole dejal: Teh primerov ne moremo več spremljati, zato Sveti sedež ne bo v teh primerih delal kakor nekoč z Lurdom, ko so nakopičili najprej na desetine znanstvenih knjig. Kongregacija za nauk vere le nadzoruje, da je kult pravoveren, katoliški, da se širi zdrava pobožnost, kongregacija pa se ne bo izrekla glede resničnosti videnj. Zanj je pomembno, da so sadovi tega dogajanja dobri. Novice o raznih prikazovanjih se množijo – Ruanda, Kairo, Rusija . . . Prikazovanja niso bistvene pomena za vero. Lahko si dober kristjan, ne da bi moral verovati v Lurd ali v Medjugorje. Verovati moramo v Jezusa Kristusa in božjo Mater. To je gotovo, o tem ni debate. Evangelij pa nam daje kriterij za presojanje. Drevo prepoznamo po sadovih.

Kot časnikar moram reči, da sem v Medjugorju bil in dogajanje še vedno spremljam. Sadovi medjugorskega drevesa so dobri,

zares dobri. Tam sem videl veliko ljudi, marsikdo je prišel tudi nejevoljen, nekako prisiljen od domačih, žene, prijateljev. Toda domov so se vrnili zelo spremenjeni. Doma so začeli moliti, se postiti, spremenili so se.

V Medjugorje prihaja zelo veliko Italijanov, predvsem iz Lombardije. Ti kristjani so zelo goreči. Imajo celo radio „Marija“, ki vsak dan poroča o dogajanju v Medjugorju. Moram reči, da tudi pretiravajo. Prav zaradi tega ne pišem več o Medjugorju, o tem je treba nekoliko utihniti.“

Ta pričevalec nevidnega ostaja slejkoprej naklonjen dogajanju v hercegovski vasi, njeno duhov-

no izžarevanje se mu zdi nedvoumno.

Popoldne, po prav oceanski procesiji – vsaj pet tisoč ljudi v vročini in krošnjah Rakovnika – sprašuje, odkod ljudje znajo toliko Marijinih pesmi: je to mar od koncila? Seveda je to že od pamtiveka.

Rebula v tržaški Mladiki dodaja:

„Slikanje na večerni trati, v nedolžnosti zelenja naokrog je, kakor da Černobila nikdar ni bilo. Se motim, ko se mi ob slovesu zdi, da je v Messorijevih čistih črnih očeh sled opojenosti od gozdov in gostoljubnosti Slovenije?

stk

Zlata maša Mihaela Mačka

Pred 50. leti je Mihael Maček prvič posvetil kruh in vino v Evharistijo. Ta dogodek večne pomembnosti se je izvršil v ljubljanski stolnici 5. julija 1936 po apostolskih roka škofa Gregorija Rožmana. Od tedaj je Miha Maček oznanjal evharističnega Kristusa, ga molil in ga delil mladini.

Božja previdnost ga je poslala najprej v Martinov zavod v Murski Soboti, potem v Marijin dom v Veržeju, med vojno je bil ma-

lo na Rakovniku, malo v bano-vinskem zavodu na Selu v Ljubljani. Povsod je bil priljubljen s svojo skromnostjo in ljubeznivo

Mladinski pevski zbor med zlato mašo na Igu

Zlatomašnik Mihael Maček na Igu

človečnostjo. Po vojni ga je božja previdnost presadila v daljno Španijo. Bil je dobrohoten vzgojitelj v salezijanskih zavodih zvenečih imen: Barcelona, kjer je na vrhu griča čudovito svetišče Jezusovemu srcu Tibidabo, Pamplona, Valencia in Alicante arabskega imena. Nostalgija ga je privedla spet v domovino in mu odkazala kraj na robu latinskega sveta, ki ga je vzljubil.

Miško je doma z Gornjega Iga. Luč sveta je zagledal pred 80. leti, prerodil se je v krstni vodi v župnijski cerkvi na Igu. Zato je želel imeti svoj zlatomašni jubilej v svoji krstni župnijski cerkvi sv. Martina, v nedeljo 15. junija.

Sv. Martin se je gotovo razveselil svoje cerkve na Igu te nedelje. Polna je bila, okrašena, veliko otrok, pevski zbor, ki ga je pripravila za slovesnost s. Bernarda HMP, nastopi voščilcev, bliskanje fotoaparátov, petje župnijskega zbora, slavnostni govor Štefana Zorka in nazadnje še zahvala zlatomašnika. Vse je bilo kakor ena sama velika in lepa pesem, ki je obdajala Evharistijo, za katero živi dobri gospod Miško.

Tisti z rdečim nageljnom na prsih so bili povabljeni k slavnostni gostiji. V govoru je primerjal župnik Janez Popričan gospoda Miška z Jurčičevim Desetim bratom, tistim „s čudovitimi lastnostmi in zmožnostmi obdarovan, po božji namembi preganjan, od hiše do hiše po širokem svetu hodil, za srečo pozvedoval, zaklade pokazoval, pesmi pel in pravljice pravil kakor nihče drug. Ljudje so ga častili, radi videli in mu dali živeti in spat.“ Izvimo in resnično, saj je bil Miško res deseti brat v svoji družini. Nekaj ali veliko usode desetega brata je bilo, kakor smo videli, v duhovniškem življenju našega slavljenca. Drobnó telo hrani v sebi velikega in močnega duha, ki ga vodi in podpira božji Duh in Marija Pomočnica, ka-

teri je vdano predan. Vse zaobjema skrivnost Evharistije, vstalega Kristusa pod podobo človeške hrane in pijače.

Gospod Mihael Maček je ponovil zlato mašo v nedeljo 6. julija na Škofijah v krogu sobratov in pevcev in dobrih ljudi primorske zemlje. Med povabljeni je bil jubilarov sonovinec, misijonar Majcen, slovesno čestitko mu je izrekel inšpektor Anton Košir in mu izročil uokvirjen

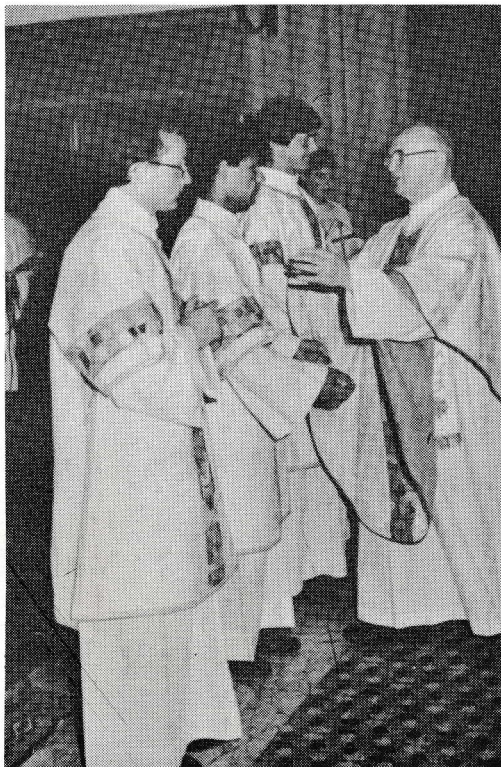
pergament z blagoslovom svetega očeta Janeza Pavla II. za njegov zlati jubilej. Izredno se je izkazal pevski zbor. K slavnostnemu obedu ga je prišel pozdravit tudi koprski škof dr. Janez Jenko.

Na spominsko podobico je zlatomašnik dal natisniti: „Hvala Bogu in Mariji za vse...“, da je mogel „služiti Bogu in bratom – 50 let kot duhovnik, 61 let kot redovnik in 80 let kot kristjan.“

Novi diakoni

V soboto, 28. junija, dan pred praznikom sv. Petra in Pavla, je ljubljanski pomožni škof, dr. Stanislav Lenič, v cerkvi Marije Pomočnice na Rakovniku posvetil v diakone tri salezijanske bogoslovce: Blaža Cudermana, Stajana Kalapiša in Janeza Potočnika.

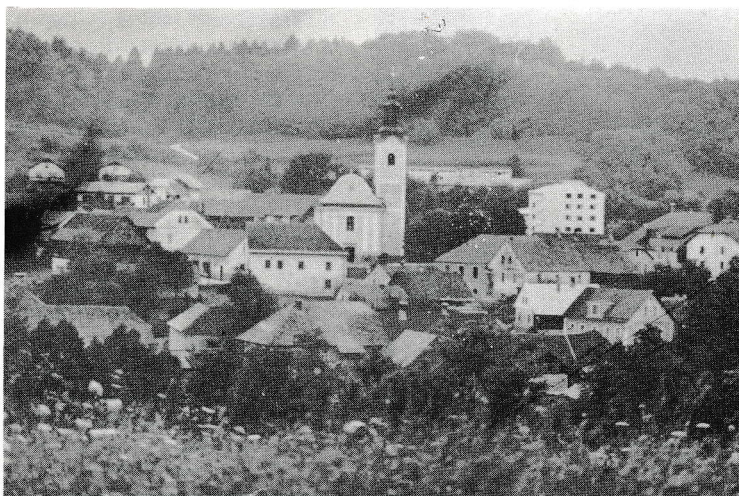
Vsi trije so prišli v Želimlje leta 1974. Tam so končali gimnazijo, leto noviciata in naredili prve zaobljube. Kot slušatelji teološke fakultete so letos končali peti letnik. Leto diakonata, ki ga začinja jo, pomeni neposredno pripravo na duhovniško posvečenje.

BLAŽ CUDERMAN izhaja iz kmečke družine v župniji Trstenik na Gorenjskem. Rodil se je leta 1960 kot četrty izmed sedmih otrok. Večne zaobljube v Salezijanski družbi je naredil leta 1983.

KALAPIŠ STOJAN prihaja iz zrenjaninske škofije (Vojvodina) in je po rodu Bolgar. Rodil se je v delavsko-kmečki družini v kraju Belo Blato. Večne zaobljube je naredil pred dobrim mesecem na Rakovniku.

POTOČNIK JANEZ je bil rojen leta 1959 v Gornjem gradu, na robu mariborske škofije. Tudi on izhaja iz delavsko-kmečke družine kot tretji izmed štirih otrok. Skupaj z Blažem je naredil večne zaobljube leta 1983.

Škocjan s cerkvijo Sv. Kancijana. Župniji pripada 35 vasi

Vera in dom in življenje – vse je milost!

Septembra letos mineva trideset let, kar so začeli dušnopastirsko oskrbovat župnije Škocjan in Bučko duhovniki salezijanske družbe. Prvi župnik je bil Mirko Žerjav, prvi kaplan Evstahij Kristanc. Žerjav je prišel iz Tržišča, kjer je bil šest let župnijski upravitelj, Kristanc pa iz Alžira, kjer je bil misijonar.

V tridesetih letih se je v Škocjanu, na Bučki in Telčah zvrstilo veliko salezijanskih duhovnikov: Mirko Žerjav, Evstahij Kristanc, Jože Kostanjevec, Jože Zrim, Ivan Gnidica, Anton Tornar, Jože Lovrenčič, Štefan Kouter, Jakob Žalar, Franc Vidic, Anton Rožmarič, Jože Kramer, Tone Ciglar, Anton Horvat, Franc Škrabl. Najdaljše obdobje je bil v Škocjanu Jože Zrim (20 let).

Od leta 1979 župnikuje v Škocjanu Jakec Bostner, pomagata mu Franc Kavaš (kaplan) in Maks Mlinarič (duhovni pomočnik).

V dolini potoka Radulje in bližnjem pobočju je naselje Škocjan. Pisni viri ga omenjajo že za leto 1291. Kraj je bil некоč v posesti freisinških škofov. Na prijazni vzpetini je župnijska cerkev sv. Kancijana in tovarišev. Župnija obsega 35 vasi. Od podružnih cerkva je najpomembnejša cerkev sv. Jakoba apostola na Telčah. To naselje spada med najbolj prijetne kraje dolenskega vinorodnega področja; prvi pisni

viru sežejo v leto 1252. Bučka, sosednja župnija, je že od nekdaj veljala za „pušelj Dolenjske“; cerkev sv. Matija, na slemenu Bučenskega hriba, je v pisnih virih prvič omenjena za leto 1790. Župniji pripada devet vasi. Škocjanska župnija je bila ustanovljena pred skoraj pol tisočletja, cerkev pa je v juniju 1782 posvetil stiški opat baron Franc Ks. Tauferer, bučenska župnija pa je ustanovljena v letu 1876.

V teh krajih morajo živeti dobri ljudje – in verni!

Brskam po zapisih škocjanske in bučenske župnijske kronike, sprašujem ljudi to in ono, pomembno mi je to, kar pride iz ust sedanjega škocjanskega župnika Bostnerja, bučenskega kaplana Kramerja, telškega in škocjanskega kaplana Kavaša.

Na Stopnem je živila žena, ki je Marijino cerkev oskrbovala kot svoj dom, sama je zanjo oskrbela zvon. V Dolih so se v letu 1957 pri vaški kapeli v velikem številu zbirali k šmarničnim večerom: okrog sto jih je prihajalo. Med misijonom v letu 1958 so podelili 5000 obhajil. Ko je ob večerih med misijonom zapel veliki zvon so verne družine iz 35 vasi škocjanske župnije poklekli in skupno v svojih domovih molili, da bi se misijonskemu klicu k spreobrnjenju odzvali vsi, ki so bili krščeni. V letu 1962 je župnik Žerjav povabil fante in dekleta k verskim srečanjem; povprečno 130 jih je prihajalo. V dneh misijona v letu 1972 so podelili 1700 obhajil. V naslednjem letu se je tečaja za zaročence udeleževalo od 126 do 154 fantov in deklet.

Ta svet je zanimiv, s katere koli strani ga motrimo, v katerem koli obdobju!

V predvojnih letih so bili vzgojno učinkoviti Marijini vrtci. Prvi tabor teh vrtcev je bil 1. julija 1933 na Stopnem. S štiridesetimi vozovi so pripeljali otroke iz Rake, Telč, Škocjana, Bučke in drugih okoliških vasi. Zbralo se je 1700 otrok. Prvič so tu dobili otroci blagoslov v slovenskem jeziku – po novem obredniku. Na Slinovcu pri Kostanjevici je bil drugi tabor otrok leskovske dekanije; zbralo se je 3000 otrok. V letu 1935 je bil na Stopnem prosvetni tabor, ki se ga je udeležilo nad 2500 ljudi iz okoliških naselij.

V 35 vaseh škocjanske župnije živi danes 3100 ljudi, od katerih ob nedeljah redno pride k maši

okrog 700, vsi otroci pa prihajajo k verouku. „Razen nekaj otrok tistih staršev, ki so člani ZK, teh je namreč 0,54 odstotka od celotnega prebivalstva škocjanske fare,“ pravi sedanji župnik Bostner. „Naši ljudje so na splošno dobri, veseli in radodarni, le tu in tam premalo vztrajni. Močnih značajev je zelo malo, več med ženami kakor med možmi...“ je že v začetku tega stoletja o Škocjanarjih zapisal kaplan Pavel Perko, znan pisatelj črtic in po-vesti.

Bučenski kronist toži: „Velika večina Bučencev so verni katoličani, a se nekateri zaradi službe ali pokojnine ne upajo javno pokazati svoje vernosti na zunaj.“ Kaplan Kramer visoko ceni svoje Bučence (nekateri jim rečejo tudi Bučkljanarji), nazorno pa odkriva miselnost nekaterih dogodek izza zadnje birmе. Birmancem je „na srce polagal“, naj po birmi ne pozabijo na redno spoved. „Smejali so se mi, češ kaj pa je še po birmi treba tega!“ Lepo število tistih fantov in deklet, ki se zbirajo k mladinskim srečanjem pa zakramente dojemata povsem resno, kakor se to spodobi za pravega kristjana.

Bučka šteje danes okrog 640 ljudi. Pred sto leti je tod živel nad 1200 ljudi. Po končani drugi svetovni vojni se je v porušene domove vrnilo 591 Bučencev. Škocjanska župnija je pred sto leti štela 3880 ljudi; pred 200 leti je bilo tu 1300 prvoobhajancev, birmancev pa 479. V letu 1782 je bilo 2540 Obhajil, v letu 1940 jih je bilo 15400. V letu 1933 je bilo v škocjanski fari rojenih 118 otrok (nezakonskih 16), umrlo je 69 ljudi, v letu 1984 rojenih 46 otrok, umrlo pa je 38 ljudi.

Letos je bila v Škocjanu tudi birma, ki je vselej po štirih letih. Birmanih je bilo 171 otrok. Prvoobhajancev je povprečno na leto 45; v letu 1957 je bilo 71 prvoobhajancev, v poznejših letih v

Kaplan Jože Kramer in oskrbnik župnije Bučka pri Škocjanu

povprečju 60. Za leto 1941 in 1942 zapisuje kronist je v Škocjanu, na Telčah in na Otoku opravljalo pravno pobožnost prvih petkov 1200 ljudi. V letu 1782 je letno pristopilo k obhajilu 1166 moških. O sodobnih možakarjih pravi župnik Bostner, da jih k obhajilu kar ni – „iz smešnega razloga, da jih ja ne bi kdo razglasil za pobožne“. To zveni kot nekdanje nadušljive orgle škocjanske župnijske cerkve; škripca sta cvilila in milo tožila, ko je organist zaigral.

Župnik Jakob Bostner z mladimi pri večernem kramljanju

Vsak kraj hrani lepe trenutke iz svoje preteklosti. Eden teh je bil, ko je v juliju 1973 zapel novo mašo njihov rojak Stanko Hočevar, doma iz Jelendola. Sedaj je ravnatelj Modestovega doma v Celovcu, kjer se s svojimi sobratih posveča vzgoji slovenskih koroških dijakov. V Škocjanu je bil doma tudi misijonar Ignacij Knoblar, jezikoslovec in pisec šolskih učbenikov Franc Metelko. Tu je kaplanoval Janez Cigler, začetnik slovenskega pripovedništva. Na Bučki je doma Vladislav Fabjančič (1894 do 1950) – preporodovec, dobrovoljec srbske armade med prvo vojno, urednik Rdečega prapora, politični publicist, prevajalec in krajevni zgodovinar.

Mnogi dogodki pa se navržejo in se ohranjajo v spominu kot boleči, če ne krvavi opilki usode. Nesreča nikdar ne počiva in krivica nikdar ne zamre. Vse je ukrojeno po človeški meri. Človeku je le človek mera. Tudi o vsem tem govore zapisi in spomini ljudi.

Trije otroci so staknili mino, se z njo igrali, eksplodirala je in jih razmesarila. Po treh letih smrti neke žene je prišlo na dan, kdo so bili njeni morilci; najprej so ji vzeli denar, potem so jo ubili in vrgli v bližnjo mlako. Pogost-

ne nenadne smrti! Na mostu se je zgrudil, na pašniku, v vinogradu, doma, na kolesu, na mostu — zadet od kapi. „Bila je prometna nesreča. Štirje farani so zgoreli v avtu, ki se je vnel!“ „Dober mož, zvesti faran je utonil v Krki!“ „Žena se je jutraj zbudila in našla ob sebi mrtvega moža!“ „Kaplan Kristanc je padel z motornim kolesom. Nezavesten je obležal. Z razbito glavo. Nihče ga ni prepoznal, tako je imel razmesarjen obraz!“

Kdo ve, zakaj je tako? Kdo ve, zakaj nas včasih tako tepe božja šiba? Saj vemo tisto, kar nam je izročeno po veri in Cerkvi, toda bolečina pogosto vse preglasi.

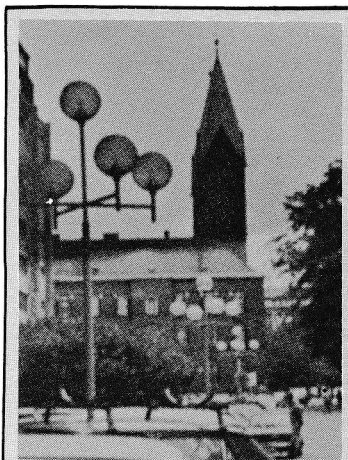
Toliko gorja v zadnji vojni! Bučenci so morali v novembru 1941 zapustiti svoj „zemeljski raj“, njihove prazne domove so poselili Kočevarji. Bučenski župnik Horvat je na začetku vojne svaril svoje farane, naj ne obešajo na svoje domove zastave s kljukastimi križi, temveč slovenske zastave. Domači izdajalci so mu zagrozili, da mu bodo zagodili z eksplozijo med samo mašo za žegnansko nedeljo pri podružnici v Močvirju. Opustil je mašo, ko se je vrnil v župnišče je z vso ihto sklatil „črne kljukce“, ki so mu jih pred tem obesili na okna.

Moral je bežati. Njegov takratni preganjalec, domačin, je med vojno zgorel na Kronovem. Duhovnika so pregnali Nemci, župnišče pa so kmalu za tem požgali bojovníki iz hoste, po osvoboditvi pa se je na podrte domove vrnilo le 591 ljudi; trda jim je predla v povojnih letih: visoki davki, obvezna oddaje, prisiljevanje v kmetijske zadruge. „Kdor je bil mlad, je zapuščal domove in odhajal v mesta!“ Razdejano župnišče je čakalo milostnega dovoljenja za obnovo do leta 1956. Dobri ljudje so zbrali gradbeni material...

Nekoliko nejasno je ostalo tisto povojno življenje. Stara škofjanska šola je bila med vojno požgana, pouk je bil v občinski hiši, v kaplanijo so se vselile stranke.

Kdo naj izmeri vse to življenje, kdo naj da ceno vsemu njegovemu dogajanju, kdo naj sodi, ker je zdaj tako zdaj drugače? Kdo more prešteti zvezde na nebu, kadar se v nočni bleščavi na nas razgrmejo? Vse nam podarjajo svojo lepoto. Menda ima vsak človek svojo zvezdo na nebu, kot ima vsak človek svojega angela varuha. Kogar je Bog obdaruil z milostjo življenja, je vreden tudi njegovega odrešenja.

J. RAVENKO

SALEZIJANCI V MARIBORU

Na povabilo mariborskega škofa dr. Franca Krambergerja so salezijanci sprejeli pastoralno delo v naši drugi prestolnici v predelu Maribor-jug. Pionirsko delo je prevzel mag. Jože Pozdarec. Skupaj z Ivanom Kogovškom pripravljata prostore za katehezo v novem veroučnem letu v stanovanjski hiši na Dragonijevi ulici 6. Že zdaj sta našla prijazen odziv sosedov duhovnikov in tudi vernikov.

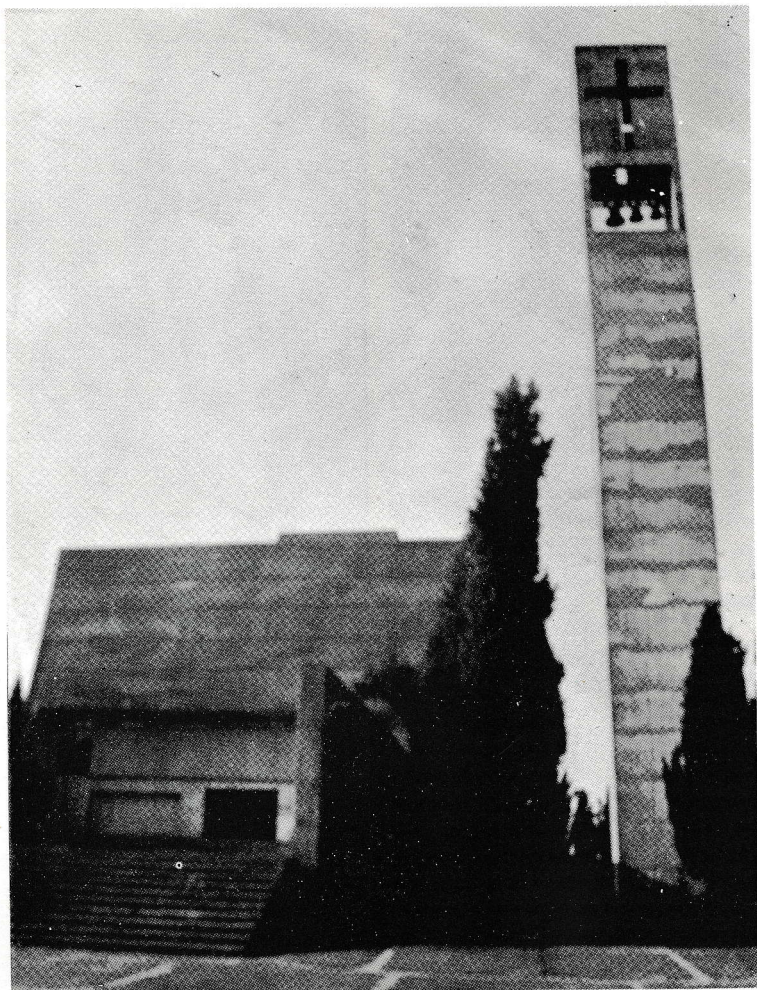
Don Boskov muzej na Colle don Bosko

V pripravi na Colle don Bosco, rojstnem kraju sv. Janeza Boska, je misijonski muzej. Po arhitektovi zasnovi je prirejen tako, da bo lahko pregledno namestil eksponate, ki segajo v začetke salezijanskega misijonskega delovanja.

Vhodna dvorana z razsvetljenimi slikami je priprava na obisk muzeja. V prvem nadstropju je v sredini don Boskov kip, ki ga obkrožajo fantje, ob stenah pa se vrstijo razstavne mize in izložbe, vseh je okoli dvajset, z eksponati, razporejenimi zemljepisno in časovno.

Muzej predstavlja tudi največje salezijanske misijonarje z dokumentacijo o njihovem delu za evangelizacijo, kulturo in socialno skrb ogroženih ljudstev, zlasti mladine.

Cerkev Srca Jezusovega v Titogradu

Salezijanci v Titogradu – 20 let

ZGODOVINSKI ORIS

Kdaj je bila ustanovljena župnija, ni znano. Ve se le, od kdaj so redni župniki, ki oskrbujejo to župnijo. Od 1867 je bil p. Ludovico de Sasso – frančiškan. V njegovem času je bila zgrajena stara cerkev in župnišče. Njegov naslednik p. Stipe Natilić je zgradil novo, večje župnišče,

kjer je lahko bila tudi maša. Kralj ni dovolil, da bi se stara cerkev obnavljala.

V tem času, ko je bila škofova vizitacija, je bilo v Podgorici okrog 200 katoličanov. Frančiškani so hoteli tukaj zgraditi samostan. Od papeža so imeli vsa potrebna dovoljenja, kralj pa ni nikoli dovolil.

P. Nikić je bil največ dve le-

ti, za njim pa je prišel p. Antonio Campanella iz Neaplja. Župnikoval je 37 let. V njegovem času je bilo dano dovoljenje za novo cerkev, ki so začeli graditi 1901. Dokončana pa je bila v času misijona leta 1927. Campanella je moral to področje zapustiti, ker je Italija zasedla Albanijo in so se poslabšali odnosi med Italijo in Jugoslavijo. Na njegovo mesto je prišel Ejuo Vjerha (Engel Vjeerda). Med tem časom se je začela II. svetovna vojna in leta 1943 je bil obveščen od zaveznikov, da bo Podgorica bombardirana. Celotni arhiv in cerkvene predmete je prenesel v Albanijo. Cerkev je bila med bombardiranjem malo poškodovana. Ker po vojni ni bilo duhovnika, ki bi to cerkev vzdrževal, je bila po letu 1950 porušena. Na tem mestu je danes zgrajen Dom ljudske armade (16000 m²).

Za titograjske farane so skrbeli duhovniki iz župnije Tuzi. Nadškof barski in primas srbski, msgr. Aleksander Tokić, in njegov generalni vikar, bivši salezijski oratorijanec Rendić, so zaupali to župnijo salezijancem.

Leta 1966 je bil za prvega župnika imenovan Jože Bakan. Ker ni bilo župnišča, je stanoval pri sestrah malega Jezusa, ki delajo v Titogradu od leta 1962. Prej so tam delale sestre križniškega reda. Maša je bila v sestrski kapeli, ena soba pa je služila kot župnijski urad, dokler ni bila zgrajena nova cerkev.

Jože Bakan je začel z gradnjo cerkve in župnišča. Lokacijsko dovoljenje so dobili na starem katoliškem pokopališču. Cerkev so začeli graditi jeseni 1967, blagoslovljena pa je bila 29. junija 1969. Financirala jo je Caritas Internationalis iz Münchna (msgr. Karel Bayer). Bakanu je prišel na pomoč don Gashi Zef, kmalu za njim pa Ivan Turk, ki je začel sistematično obiskovati družine in poskrbel za kartoteko vernikov. Leta 1971 so salezijanci dobili v

soupravo še župnijo v Nikšiću, ki jo je dve leti oskrboval Ivan Turk. Leta 1973 je Turk odšel v Prištino, tako je do leta 1977 ostal v Titogradu Jože Bakan sam. Pred božičem je Bakan odšel v Nikšić, v Titograd pa je prišel Ciril Zajec s pomočnikom Gjolajem Noshem.

PASTORALNO DELO V ŽUPNIJI

1. Problemi, s katerimi se srečujejo:

Župnija je precej let brez duhovnika in v veliki mari se je izgubila verska praksa. Ljudje so se odvadili hoditi k maši.

2. Stari katoličani so bili v času vojne izseljeni ali pobiti, prišli pa so mnogi drugi iz cele Jugoslavije.

3. Izseljevanje (masovno) Albancev iz tega področja od leta 1966 v Ameriko se še nadaljuje.

4. Mešani zakoni.

STRUKTURA VERNIKOV

Velika večina vernikov (90%) je albanske narodnosti. Okrog 6% so verniki hrvaške narodnosti, ostalo pa so: Slovenci, Nemci, Italijani, Poljaki, Čehi, Slovaki, Mađari, ter študenti iz raznih krajev Jugoslavije in Afrike.

DELO

Pastoralno delo je težko. Družine so raztresene. Potrebno jih je iskati, obiskovati, navduševati zlasti otroke, da pridejo k verouku in k maši. Ivan Turk je začel z rednim veroukom in leta 1971 je bila prva birma (50 birmancev) po vojni.

DANAŠNJE STANJE

Albanci se še kar naprej izseljujejo. Leta 1985 se je izseli-

lo — večinoma ilegalno — kar 35 albanskih družin in okrog 70 mladih. Odhajajo v Ameriko. V Titograd pa se je doselilo iz okoliških krajev okrog 18 novih družin. Po kartoteki šteje župnija 1600 vernikov, veliko pa je še neznanih.

Vernike bi lahko razdelili v 4 kategorije:

— jedro vernikov, ki utripa z župnijo,

— tradicionalni verniki, ki obiskujejo mašo občasno. So dokaj indiferentni,

— obrobni kristjani, ki obiščejo cerkev za večje praznike, sprej-

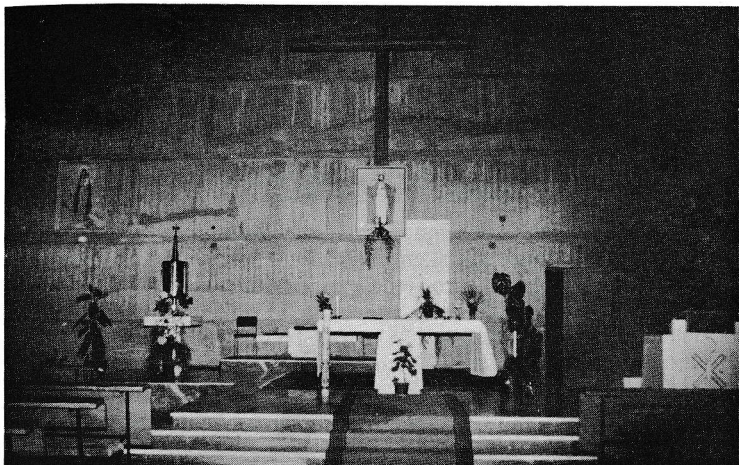
mejo duhovnika za blagoslov hiše. Po možnosti pa bi naj bil ta obisk bolj nikodemovski in — končno so tisti, ki nočejo imeti s cerkvijo nobenega stika.

V letu 1985 je bilo blagoslovljenih 253 hiš, v več kot 260 hišah pa duhovnika niso sprejeli.

Družine imajo malo otrok, povprečno po dva.

Letos je bilo 18 prvoobhajancev in 42 birmancev. Okrog 30 mladih obiskuje mladinski verouk.

Z Gjolajem se je pogovarjal
Fr. Maršič

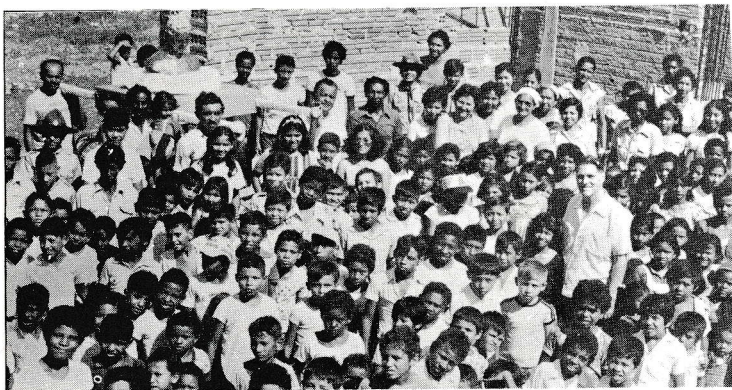

Cerkev Srca Jezusovega v Titogradu

Doktorska naloga o Salezijanskem vestniku

Na državni rimski filozofski fakulteti je branil doktorsko nalogo o „Kulturi, politiki in socialni misli Bollettino Salesiano“ in tako doktoriral v zgodovini italijanske moderne in sodobne književnosti z najvišjo oceno. To je bil Sergio Centofanti. Njegovo delo je obsegalo 400 strani. V njem je analiziral več kot sto let staro revijo, ki jo je ustanovil don Bosko leta 1877, skozi vso to dobo do leta 1985. Ta salezijanski periodični list je ostal vedno zvest svoji prvotni zasnovi: obveščati prijatelje salezijanskega dela o delu za mladino doma in po svetu, o misijonih. Vedno se je odlikoval po prizadevanju za razumevanje med narodi, za mir, za izgradnjo bolj človeške družbe.

Tako zasnovi imajo vse izdaje Salezijanskega vestnika, ki izhajajo pri 41 narodih, v 20 različnih jezikih, v skupni nakladi 10 milijonov izvodov.

Misijonar za najbolj ogroženo mladino

**ob 20-letnici
njegovega don Boskovega mesta**

Ernest Saksida je, lahko rečemo, edinstveni misijonar za najbolj ogroženo mladino v salezijanskem svetu.

Letos 3. aprila je bilo slovesno somaševanje in akademija v proslavo 25-letnice don Boskovega mesta, ki ga je ustanovil salezijanec Ernest Saksida leta 1961 v tedaj nerazvitem mestu Corumba v brazilskem Mato Grosso.

Mesto Corumba je daleč od industrijskih centrov, samo 3 km od Bolivije, na skrajnem zahodu Brazilije. Center mesta je v krogu 500 m bogat, pravo njegovo nasprotje pa je njegovih 12 predmestij, ki so skrajno revna, družbeno-gospodarsko in moralno pa na skrajno nizki moralni stopnji. Tako je bilo pred 25. leti. V takem položaju je bilo predmestje tudi zaradi neobčutljivosti določenega dela bogatih in kljub velikodušnosti nekaterih. Za vlado je bilo to stanje velik problem, za Cerkev pa stalen izziv.

Ta izziv so sprejeli salezijanci. Prvih 15 let svojega obstoja v mestu so se zavzemali za te zapuščene ljudi salezijanski bivši gojenci in drugi krščanski laiki. Potem so med najbolj ogroženo mladino prišli salezijanci: trije duhovniki in en pomočnik, med

njimi Ernest Saksida, ki je takoj organiziral posebno zavetišče za to mladino.

Začel je z barako, sprejel je prvih 72 osirotelih otrok. To je bil začetek salezijanske socialne ustanove za ogroženo mladino, ki se zdaj imenuje Don Boskovo mesto.

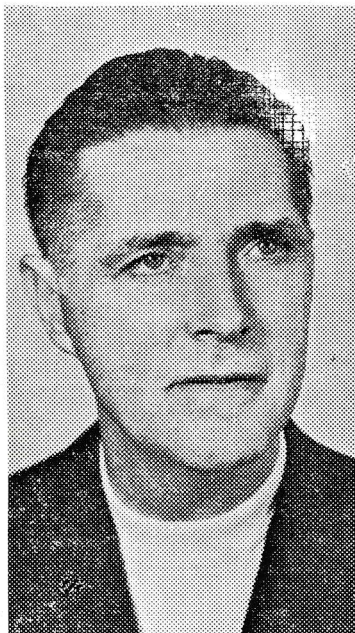
Skozi prva tri leta so v vedno večjem številu prihajali ne samo otroci, temveč tudi njihove družine. Zato ima ustanova značaj družinske skupnosti.

Kakor don Bosko, tako je tudi ta ustanova morala prestati vseh vrst težave, nerazumevanja, trpljenja, pa tudi kakor on občuteno pomoč in pogost videen poseg Marije Pomočnice. Po 25 letih lahko strnemo vse to v izjavo: „To je zgodovina ljubezni Boga in ljudi.“

Tista prva baraka še stoji kot pričevalka pionirskega dela Ernesta Saksida, podobno kakor za don Boska Pinardijeva hiša, priča Marijine navzočnosti in rodovitnosti don Boskovega vzgojnega sistema, zlasti za uboge, katerim je najprej namenjen.

Okrog te barake se je pomalem vse spremenilo, sama pa je postala nekaj svet kraj, priljubljen otrokom in odraslim, ki ga hodijo obiskovat. Zdaj je prenovljena za sedež skavtov, ki jo ljubosumno čuvajo. Zraven barake se zdaj dviga velika cerkev, posvečena don Bosku, središče cvetoče misijonske župnije, v neposrednem živem stiku s tisoči mladine. Nekoč si lahko preštel na eni roki ljudi, ki so iz predmestja hodili v mestno cerkev k maši ali se poročat.

Dvesto metrov od barake se dvigajo stavbe, ki obkrožajo obširna dvorišča. So lepe in funkcionalne, namenjene ne samo za okrog 3000 mladih, temveč tudi za vso bližnjo okolico. To so: „Zdravstveni center don Bosko“ za zdravstveno oskrbo ljudi iz bližnjega okolja; „Šola don Bosko“, ki obsega oddelke od predšolskih otrok do študentov uni-

Ernest Saksida

Ernest Saksida med mladino v deškem Don Boskovem mestu

verze. V njih se pripravljajo za življenje skozi 12 let 2400 mladine. Kljub materialni in moralni skrajni revščini, v kateri so se rodili in so živeli, morejo v tej šoli postati dobri kristjani in poštene državljani. Posebna ustanova je „Uvajanje v delo“, delavnica za obrtno vzgojo in usposabljanje za obdelavo gline, lesa, usnja, rastlinskih vlaken, ipd. V Ernestovem „mestu“ je tudi glavna obednica: v njej dobi hrano v skupinah po 140 od jutra do večera 1800 otrok, ob nedeljah in praznikih pa dodatno še najrevnejši ljudje iz okolja. Za osnovno hrano poskrbi vlada, uprava Don Boskovega mesta pa ji dodaja še zelenjavo, sladkor in zabelo. „Mesto“ ima tudi kinodvorano s 600 sedeži in je najlepša v mestu. Služi ne samo za prebivalce deškega mesta za njihove odrske in glasbene nastope, temveč tudi za nastope gledaliških in umetniških skupin mesta Corumba. Seveda predvajajo v njej tudi filme. Brez telovadnice bi bilo „mesto“ hrom. Ta je tako velika, da mo-

re sprejeti 3000 oseb in je ena najlepših, največjih in najpopolnejših v državi Mato Grosso. V njej se zabavajo mladi ne samo v času, namenjenem za organiziran šport ali telovadbo, temveč tudi za rekreacijo, kadar je zunaj vročina prehuda ali kadar je deževno ali premrzlo.

Vse to je zunanji okvir Don Boskovega deškega mesta, neogiben za vseh vrst dejavnosti. Še mnogo bolj pomembna pa je v tem deškem mestu vzgoja in uspehi vzgoje v veri in v človečnosti. Postopna in sorazmerno hitra sprememba okolja, nekoč skrajno zanemarjenega, je izredna. Nič čudno, da se to okolje danes imenuje po don Bosku in je postalo središče izžarevanja, napredka in vpliva na štiri druge bližnje okoliše: postalo je bolj človeško in versko. To je gotovo zaslug Don Boskovega mesta in župnije.

Organizator in duša Don Boskovega mesta za mladino in za ves okoliš mesta Corumba je naš rojak, salezijanec Ernest Saksida.

To velikansko delo je opravil s pomočjo že vzgojenih fantov in deklet, ki „mesto“ vodijo sami. Gospodu Ernestu ni bila potrebna nobena teologija osvoboditve, noben upor proti oblasti, temveč samo don Boskova vzgojna metoda, ki sloni na ljubeznivosti, razumu in veri.

Sporod slovesnosti 25-letnice Don Boskovega mesta obsega poleg slovesnega somaševanja s krajevnim škofom, ob navzočnosti civilnih oblasti, izvirno akademijo z odkritjem umetniške slike don Boskovih prvih sanj, obisk prvotne barake, zibelke „mesta“, in še mnogo drugega, kar je pripravila Ernestova mladina.

S 3. aprilom pa slovesnosti niso bile končane. Nadaljevale so se in se bodo skozi vse letošnje leto, sklenile pa 19. decembra letos.

Ernest Saksida je na programu slovesnosti dal natisniti don Boskovo izjavo, ki je zdaj tudi Ernestova: „Marija je vse to naredila!“

stk

Kenija je vzhodnoafriška država, dvakrat večja od Jugoslavije, delno na obrežju Indijskega oceana. Ima o. 10 milijonov prebivalcev. Postala je politično neodvisna leta 1963. Glavno mesto je Nairobi.

Salezijanci in sestre HMP so odprle misijon leta 1981. Med misijonarji je tudi Slovenec Štefan Burja.

Pred njimi so bili misijonarji družbe Consolata v Turinu. Središče misijona je v Siakagu, 200 km severno od Nairobija. Ljudje ne živijo v vaseh, temveč so raztreseni po obširnem ozemlju, na katerem ima vsaka družina kos zemlje: pridelujejo krompir, grah kuruzo, kavo in drugo.

Po sedmih letih dela je prišel na oddih v Turin ustanovitelj misijona Dario Superina. Na vprašanja je tako odgovarjal:

Misijon v Keniji

Kdo je misijonar? Tudi laični tisk se zanima za misijonarje in jih ima za pospeševalce napredka.

Beseda 'misijonar' je bila zame vedno nekaj velikega. Do svojega 42. leta, ko sem bil še doma, v salezijanskih zavodih, sem slišal govoriti o misijonarjih kot 'herojih tretjega sveta', kot o edino pravih osebnostih. Sam kot misijonar pa se nimam niti za junaka niti za pravo osebnost. Kakor sem delal doma, tako delam tu v Afriki. Ljudje doma vedo, da ljudem pomagamo in zato nam zaupajo in pošiljajo pomoč. Prizadevamo si za napredek ljudi, hkrati pa oznanjamo Kristusa, kdor ga želi spoznati.

Kakšno pripravo mora imeti misijonar?

Poleg jezika, zgodovine in kulture mora misijonar predvsem rad imeti ljudi. Ta jezik vsi razumejo. Izvedencev za afriške zadeve je kar nekaj, toda vsak ne more pripovedovati dogodkov, kakor je tale. Po končani nedeljski ma-

ši se mi je približal starček, zavil v neke vrste plašč evropskega kroja, že ves zdelan, z varilskimi naočniki brez šip. Samo tole mi je rekel: ti nisi 'beleč', ti si 'oče'. Tistemu, ki pride v Afriko, bi najprej dejal: pusti ob strani svojo strokovno pripravljenost in z vso ponižnostjo sprejmi afričane takšne kakršni so, tudi kadar njihovi obrazi niso tako lepi kakor na platnicah misijonskih revij.

Afrika je stara celina z mnogimi težavami

V Afriki mora krščanstvo računati z običaji in izročili, ki so v nasprotju z njim. Tak primer je mnogoženstvo. Kako rešujete to težavo?

Vprašanje mnogoženstva je eden od mnogih težav, ki mučijo Afriko. Lani je bil evharistični kongres prav v Nairobiju in je imel za temo družino. Na področju mojega dela mnogoženstvo hitro izginja, ker je bilo vezano na razpadajočo družbo. Sicer pa

mož z več ženami ne more postati kristjan.

Kaj pa rodovna pripadnost ali tribalizem?

Tudi ta je velika afriška težava. Meje so začrtali pri mizi ne glede na rodovno pripadnost ljudi. Tako so ljudje istega rodu razdeljeni na več držav. Vse dežele pod Saharo trpijo zaradi tega stanja. Samo v Keniji je 72 različnih rodov, nekatere od njih nimajo nič skupnega z drugimi. Cerkev skuša premoščati te razlike s tem, da miri njihove medsebojne nestrpnosti in nasilje.

Župnik v Siakagu

Ti si župnik v Siakagu v Keniji. Kakšne težave imaš glede na ljudi in v pastoralnem delu?

Na splošno bi dejal, da imamo tu vse iste probleme, ki so v Afriki: evangelizacija, včlenjenje v domačo kulturo, ohranjanje krščanstva in podeljevanje zakramentov.

V župniji Siakago imamo 12 tisoč krščenih od 30 tisoč prebivalcev. Tretjina je protestantov, drugi so animisti. Najnujnejša je prva evangelizacija.

Sicer pa je zdaj zelo ugoden čas za oznanjevanje krščanstva. Afriško ljudstvo je odprto in pripravljeno na sprejem evangelija.

Kakšno zavest pripadnosti Cerkvi imajo tvoji kristjani?

Dejstvo, da so krščeni, jim veliko pomeni. Že samo krščansko ime jih navdušuje. Krščanstvo kot nekaj novega jih zelo privlači. Zanje to pomeni tudi družbeni dvig. Sicer pa je afriško krščanstvo mlada rastlina. Zato je treba z njim imeti razumevanje. Kristjani morajo opustiti veliko starodavnih izročil in navad.

Kako gledaš na svoje delo v Siakagu?

Vsekakor smo misijonarji velik dejavnik napredka. Poglejte samo na seznam socialne dejavnosti, da bi se zavedeli tega: vrtec za sto otrok, ambulanta, v katero se vsak dan zateka več

kot sto ljudi, medtem ko v bližnji državni bolnišnici ni zdravil, kadar pa jih dobi, takoj izginajo ... Potem razdelimo na mesec več kot tisoč mamam hrano, olje in mleko. Pred vrnitvijo v Italijo smo razdelili pet ton zrna in fižola za setev. Čim prej želimo ustanoviti center za gospodinjstvo za dekleta.

Naš misijon je torej center za razvoj. Naj pri tem povem nekoliko polemično. Glede prizadeva-

nja za razvoj ljudstva so misijoni na prvi črti. Njim se počasi pridružujejo državne in laične ustanove. In še te ... Tako sem prav pred kratkim videl v Nairobiju prodajati italijanski riž v trgovinah. Pripeljala ga je ladja italijanskega Rdečega križa, so mi rekli. Riž, ki prihaja v moj misijon — vam zagotavljam — ne bo prišel na nairobijski trg, temveč bo razdeljen revežem.

Po BS 1986/11 — stk

Halo! tukaj Madagaskar

Z Madagaskarja se nam ponovno oglašja s. Marjeta Zanjковиč. Takole piše:

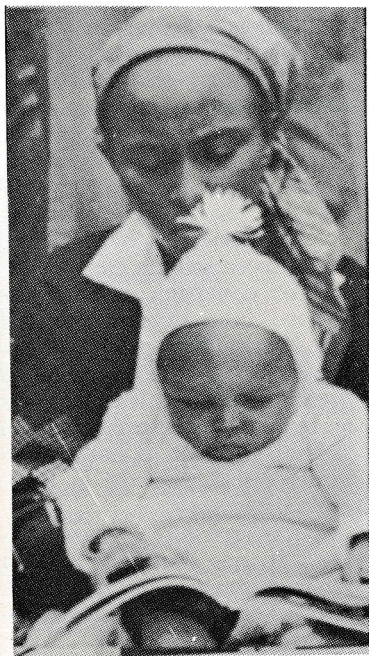
Predrage sestre!

15. maja smo zaključili s tečajem malgaščine in takoj drugi dan odpotovale v Tananarive. Pri bratih salezijancih smo čakale en teden na letalo, ki nas je 20. 5. odpeljalo v Mahajango. Naslednji teden smo bile gostje pri nekih sestrah, dokler si nismo počistile in uredile naše sedanje stanovanje. 30. 5. smo prišle sem v Amborovy, približno 20 minut od mesta. Stanujemo v dveh hišicah zgrajenih za katehiste. Tukaj ostanemo le začasno. Čakamo namreč z malgaško potrpežljivostjo, da g. župnik izprazni hišo, ki nam je namenjena, da jo potem lahko uredimo za naše bivanje. Treba bo počakati najmanj 2 ali 3 mesece preden bomo lahko v naši župniji. Sedaj smo malo predaleč in to omejuje spoznavanje oseb in okolja.

Jaz sem že začela zahajati dvakrat na teden v nek dispanzer in neka francoska sestra me uvaja v delo. Sem zelo zadovoljna, čeprav mi ni lahko zaradi nezadostnega poznanja jezika in francoskih zdravil. Stik z ljud-

stvom in otroci mi ugaja in me privlači. Grozna revščina je vsepovsod. Ljudje živijo v pločevinastih barakah, lačni in umazani. V dispanzer prihaja cela množica, predvsem matere in otroci. Presunljiv je pogled nanje. Brezvoljno posedajo po tleh in čakajo ure in ure, da pridejo na vrsto. Veliko je podhranjenih. Za dojenčke razdajamo mleko v prahu in učimo mamice, kako naj pripravijo hrano za svoje otroke ... Tu in tam greva s sestro po domovih, v njihove nizke in revne barake in jih tam učiva pripraviti majhen obrok za dojenčke. Obiskala sem tudi že vasico gobavcev (okrog 40 družin). Ni mogoče opisati, kakšen vtis so naredili name. Ganjeni so me hvaležno sprejeli ... Oh, neizmerno polje dela nas čaka. S. Marica in s. Antonija iščeta način, kako bi začele učiti dekleta šivanja in ročnih del (uvaja ju neka sestra malgašinja). S. Gemma pa je vedno po šolah. Na jesen bo treba začeti z animacijo osnovne šole, ki so nam jo zaupali. Tudi z vrtcem bi radi začele. Bog bo pomagal, da bo lažje!

Za sedaj nam bodo uredili župnišče, a že načrtujemo večjo hišo v smislu bodočega apostola-

Rožni venec – ljudski brevir

Cerkveni koledar opozarja še posebej na praznik Rožnovenske Matere božje 7. oktobra, da bi starodavna in vedno sodobna molitev bila živa v slehernem kristjanu in sleherni slovenski verni družini.

Janez Pavel II. je vzkliknil: „Naj se vrne v roke kristjanov rožni venec!“

Molitev rožnega venca ima dolgo zgodovino v katoliški Cerkvi. Zaradi napačne razlage 2. vatikanskega zbora zlasti glede bogoslužja, še bolj pa zaradi vdora porabništva v krščanske družine, je rožni venec praktično iz-

ta. Midve s s. Caterino načrtujejo ta dispanzer, ki je nujen v tem predmestju (8.000 prebivalcev)!

Tukaj, kjer stanujemo sedaj, je lepo, čisto ob morju in veliko sadnega drevja je. Sedaj je zimsko doba in piha suh veter, a je vseeno vroče, kaj bo šele od septembra do januarja! Mene in s. Marico je tudi že „pobožala“ malarija, a na srečo imamo dobra zdravila! Če ne bi imele mrež na postelji se ne bi dalo spati, toliko je komarjev.

Za sedaj smo vse zdrave in vsele ... Pisali so nam, da se že pripravlja druga skupina sester, ki pride za nami. V Tananarivu je že kupljen lep prostor v bližini salezijancev, kjer naj bi delale med revnimi in zapuščenimi deklicami, kakor salezijanci med fanti.

Tako, na kratko sem vam opisala naše življenje in začetne prireme v apostolatlu med Malgaši...

Vsaki posebej prisrčen pozdrav, starejšim in mladim, vso srečo in božji blagoslov!

Vaši

s. Marjeta Zanjekovič in
s. Marica Jelić

ginil iz molitvenega neba kristjanov. Mnogi, sicer dobronamerni kristjani, zlasti mladi, se proti rožnemu vencu sklicujejo prav na Kristusa, ki je obsodil ponavljajoče se molitvene obrazce: „Pri molitvi pa ne blebetajte kakor pogani, ki mislijo, da bodo uslišani, če bodo veliko govorili“ (Mt 6,11).

Rožni venec pa ni nikakršno blebetanje, seveda če ga prav molimo: s srcem pri Mariji in Jezusu, z mislijo pa pri skrivnostih njegovega življenja, ki naj nas navdihuje in opogumlja, da bo naša vera, zaupanje v Boga in ljubezen do njega neomajna v vseh preizkušnjah življenja.

Zaradi svoje preprostosti imenujejo rožni venec tudi „brevir vernikov“. Molitev je nastala, ko je bila večina kristjanov nepismena, izdaje Svetega pisma silno redke in še te redkokdaj v domačem jeziku. Ko letos obhajamo 400-letnico Trubarjeve smrti, ki je povzdignil naš ljudski jezik v književnega s prevodom evangelijev, za njim pa Jurij Dalmatin celega Svetega pisma, koliko naših kmečkih ljudi si je lahko privoščilo in tudi znalo brati božjo besedo? Rožni venec pa je bil poznan med našim ljudstvom morda že 200 let poprej, ker so ga k nam prinesli frančiškani, molili pa tudi drugi menihi in nune ter ga učili moliti preproste ljudi. Mogoče je naš

narod rešila protestantske okrnjene vere prav Marija, ki je vedno premagala, kakor pravi don Bosko, vse zmote sveta.

Molitev rožnega venca tudi za današnji čas ni prav nič zastarela in je še vedno polna vsebine in aktualna. Sveti oče je dejal: „Lahko rečemo, da je rožni venec molitev in obenem razlaga zadnjega poglavja koncilске konstitucije o Cerkvi, v katerem govori o čudoviti navzočnosti božje Matere v skrivnosti Kristusa in Cerkve.“

Kako naj premišljujemo? Kaj naj premišljujemo?

Rožni venec je premišljevanje Jezusovega življenja skupaj z Marijo. Molitev očenaša in zdravamarije je kakor spremljava ustnic, ko srce in razum spremljata skrivnost Kristusove in Marijine ljubezni do ljudi.

V apostolski spodbudi 2. februarja 1974 je Pavel VI. še posebej podčrtal „evangeljsko naravo rožnega venca, ker zajema napovedi posameznih skrivnosti iz evangelija.“

Skupaj z Marijo. Skrivnosti Jezusovega življenja in njegovega odrešenjskega dela premišljujemo skupaj z Marijo. Sv. Luka je ponovno zapisal, da je Marija ohranjela v svojem srcu in premišljevala vse, kar je Jezus govoril in delal. Marija se je spominjala najprej angelovega oznanjenja, da bo postala mati, potem se je tega zavedela, ko ga je rodila, ga potem vzgajala in skrbela zanj ter ga spremljala na njegovih poteh, ko je oznanjeval božje kraljestvo. Tako tudi mi skupaj z njo. Marijo je spremljalo spoznanje, zavest, čudenje, globoko premišljevanje skrivnosti. Kakor je potekalo Jezusovo in njeno življenje, tako so se vrstile skrivnosti: vesele, žalostne in častitljive ali slovesne.

Če se izrazimo z Janezom Pavlom II. nas skrivnosti rožnega venca postavljajo „v živo občestvo z Jezusom skozi – lahko rečemo – Marijino srce.“

Tri novice sotrudništva

Pavel VI. zato poudarja, „kako pomembna prvina rožnega venca je premišljevanje skrivnosti. Brez tega je venec kakor telo brez duše, in je nevarnost, da molitev postane mehanično ponavljanje obrazcev in tako postane zaslužen grajana, kakor nas je opozoril Jezus: „Pri molitvi pa ne blebetajte kakor pogani...“ Po svoji naravi zahteva rožni venec miren ritem, da se omogoči premišljevanje.

Jezusove skrivnosti. Ko je Bog naznanil Mariji svoj načrt o učlovečenju svoje Besede, ji ni razodel vse globine te skrivnosti, vendar dovolj, da je lahko svobodno in zavestno pristala na ponudbo. In tako vedno v njenem življenju. Dana so ji bila razodetja po „kapljicah“. Bog jo je vodil. Tako je bilo ob iskanju prenočišča za novorojenca, ob Simeonovem sporočilu, da bo to dete v padec in vstajenje mnogih in se ji je meč zasadil v srce, tako je bilo, ko je z otrokom in Jožefom bežala v Egipt, ko je tiho živel z njima v Nazaretu, ko ga je spremljala na njegovih oznanjevalnih poteh, pri smrtni obsodbi, na križevem potu, na Golgoti. Same nedoumljive skrivnosti, ki jih je v veri in ljubezni do Sina premišljevala in trpela. Kaj pa Elizabetina skrivnost in njena skrivnost? Kaj pa radost v Kani galilejski? Kaj pa vedro življenje z Jožefom in Jezusom doma v Nazaretu? Same skrivnosti, ki jih je Bog razodeval „po kapljicah“.

Naše življenje v Marijinem življenju. V Jezusovih in Marijinih skrivnostih je tudi skrivnost našega življenja, skrivnost slehernega človeka, s tem pa tudi solidarnost z vsakim človekom, ki trpi na duši, na telesu, z ljudstvi in narodi, ki trpijo krivico, odrinjenost, suženjstvo raznih ideologij, preganjanje zaradi pravice. Za vse je umirajoči Jezus na križu dal svojo Mater za mater in pomočnico.

Anatol

Čeprav zelo počasi, se vendar don Boskovi sotrudniki v Sloveniji vztrajno prilagajajo pokoncilski podobi pravega sotrudnika. V ta namen je rakovniška skupina DBS opravila svoje letne duhovne vaje od 24. do 27. julija v Želimljem.

To je prva razveseljiva novica iz življenja široke družine don Boskovi prijateljev pri nas. Skupina ni bila velika, ker večina rakovniške skupine so ljudje sredi svojih stanovskih in službenih dolžnosti, ki jih celo v počitnicah ovirajo, da bi se mogli vsaj nekaj uric posvetiti v tišini svoji lastni duši.

Vseh skupaj jih je bilo petnajst, čeprav niso mogli vsi biti ves čas prisotni. Kljub tem in drugim osebnim težavam, tudi zdravstvenim, pa je bilo ves čas med nami zelo lepo bratsko vzdušje, ki se je izražalo v veselju in tudi v zavzeti molitvi, v debati in vseh pobožnih vajah.

Najbolj pa je vse prevzela prijaznost želimeljske skupnosti in družinski duh, s katerim je vodstvo zavoda sprejelo vso skupino k bratski mizi. Ta je bila resnično gostoljubna, za kar imajo seveda velik delež naše sestre HMP, ki vodijo gospodinjstvo v zavodu. Tako so ob sklepu duhovnih vaj sotrudniki lahko z vsem zaupanjem zaprosili pri obljubi: „Naši bratje salezijanci in sestre salezianke naj nas podpirajo, da bomo zvesti tej obljubi!“

S temi besedami pa sem že nakazal drugo pomembno novico. enajst prisotnih na duhovnih vajah je med mašo, ki jo je vodil inšpektor Anton Košir, izpovedalo svojo obljubo apostolata v duhu svetega Janeza Boska.

Takole so rekli vsi skupaj po evangeliju in homiliji: „Obljubljamo, da bomo živeli po navodilih salezijskega duha in upo-

rabljali svoje moči v korist mladih v sodelovanju z drugimi vejami salezijske družine.“

Že v začetku obreda pa so na vprašanje, „Ste razumeli, kaj pomeni biti DBS?“, takole odgovorili: „Kot DBS bomo postali člani salezijske družine in tako pravi ‚salezijanci v svetu‘. Zato želimo uresničiti svoj poklic za svetost preko mladinskega in ljudskega apostolata v duhu sv. Janeza Boska.“

Za voditelje DBS je bilo največje veselje v tem, ker je več kot polovica „obljublencev“ pripadala trem zakonskim parom; dva imata še komaj odrasčajoče otroke. Tem je lahko salezijska duhovnost v veliko pomoč pri vzgoji otrok in mladih.

Po tem zgodovinskem dogodku obljub imamo sedaj na Rakovniku prvo pokoncilsko skupino DBS, ki so resnični in polnopravni člani salezijske družine. Že pred petimi leti so sicer res napravili svoje obljube nekateri mladi prijatelji don Boska pod vodstvom Jožeta Pozderca, vendar niso ostali povezani v skupino zaradi objektivnih ovir.

Tretja novica pa je od 9. maja letos: na ta dan je Kongregacija za redovnike in svetne ustanove potrdila besedilo prenovljenega Pravilnika sotrudnikov. Vrhovni predstojnik salezijancev, Egidij Vigano, ki je vrhovni voditelj zveze vseh DBS po svetu, pa ga je uradno razglasil 24. maja v Turinu, v baziliki Marije Pomočnice.

Za sklep prosimo: „Nebeški Oče, svetemu Janezu Bosku si navdihnili, da je ustanovil sotrudnike kot brate in sestre skupne salezijske družine za služenje mladim, pošlji Svetega Duha nam in našim voditeljem, po Kristusu našem Gospodu!“

Ivan Zupan

FRANC ŠTUHEC

V ponedeljek 26. maja smo se v Trebach pri Trstu, zatem pa še na repentaborskem pokopališču poslovili od salezijanskega duhovnika Franca Štuheca. Mašo zadušnico je vodil tržaški škof Lorenzo Bellomi, z njim pa je somaševalo še šestdeset drugih duhovnikov iz matične Slovenije in s Tržaškega. Škof Bellomi se mu je zahvalil za dolgoletno delo v njegovi škofiji, salezijanski inšpektor Anton Košir je orisal njegovo življenjsko pot in duhovno podobo, škofov vikar msgr. Lojze Škerl, ki je vodil pogrebni obred, se mu je zahvalil v imenu tržaških duhovnikov, priznanje in zahvalo pa mu je izrekel tudi dr. Drago Štoka, deželni poslanec za Slovence na Tržaškem.

Veliko število pogrebcev mu je izkazalo zadnje slovo, zbor pevcev, mladinski zbor Vesela pomlad z Opčin ter bogoslovci iz Ljubljane so mu za slovo zapeli med mašo in pri odprtem grobu.

Razgibana življenjska pot duhovnika Franca Štuheca se je končala 22. maja 1986 v tržaški bolnišnici pri Mariji Magdaleni. Resno in zavestno je sprejel klic smrti. „Tako nam je zapustil najlepšo oporoko, ki jo more napraviti duhovnik, ki povzema v zadnjem odločilnem koraku pred smrtjo vse življenje, žrtvovano iz ljubezni do Boga,“ je dejal škof Bellomi.

Franc Štuhec se je rodil 23. marca 1913 v Stari Novi vasi, v župniji Križevci pri Ljutomeru. V gimnazijskem šolanju v Marijanišču v Veržaju je spoznaval duha sv. Janeza Boska in se muleta 1930 pridružil kot salezijanec. Bogoslovje je študiral na Visoki teološki šoli na Rakovniku in 7. julija 1940 v ljubljanski stolnici postal duhovnik.

Že kot bogoslovec, še bolj pa kot duhovnik je razgibal delo v mladinskem domu na Rakovniku in apostolat dobrega tiska. Vihra druge svetovne vojne mu ni vzela poleta, ki ga je nadaljeval po vojni v tržaški škofiji, kjer je deloval v raznih slovenskih župnijah, med drugimi kot župnik v Dolini. Z vneto se je lotil prenavljanja župnijskih prostorov, cerkve in dvorane ter pomagal tudi šolskim sestram, da so mogle odpreti otroški vrtec. Deset let kasneje je leta 1959 prevzel vodstvo Marijanišča na Opčinah.

Poleg skrbi za dom se je lotil obnove salezijanskih Knjižic in jih vodil celih deset let in ko se je vrnil v domovino, jih je spet oživil na Rakovniku, na njihovem starem sedežu. Z njimi je začel izdajati tudi Marijanski koledar. Rad je v Trstu tudi pisal verske članke v krajevno časopisje. Zavzemal se je, da bi slovenski katoliški dijaki v Trstu dobili svoj dom. Več let je bil tudi predsednik združenja slovenskih tržaških duhovnikov.

Leta 1968 se je vrnil v domovino, vodil Knjižice in bil župnik na Rudniku, oskrbel stotim cerkvam ogrevalne naprave, organiziral katehetska študijska potovanja za duhovnike in razna romanja v znamenita Marijina svetišča doma in drugod po Evropi.

Leta 1973 se je zaradi težav spet zatekel na Opčine pri Trstu, kjer je pomagal pri dušnem pastirstvu, kjerkoli je bilo potrebno. Bil je kaplan v Podlonjerju, vodil župnijo Zgonik, lani pa je prevzel župnijo Trebče. Tudi sedaj je velikodušno podpiral misijonarje, se zavzemal za ohranjanje slovenstva in pripravljaj krajša in daljša romanja po vsej Evropi. Iznajdlji-

vost in neizčrpne energije mu niso dale miru. Z vsem srcem, ki je utripalo za Boga, za Cerkev in za duše, se je posvetil poslanstvu duhovnika.

B.K.

MARIJA KAHNE

Kahnetova mama Marija se je rodila pred skoro 95 leti v Smarju pri Ljubljani. Umrla je na praznik Marije Pomočnice 24. maja v Domu počitka v Mengšu.

V mladosti se je naučila katekizem na pamet in ga predajala svojim trem otrokom Stanku, Davorinu in Vidi, pozneje pa še njenemu sinu, svojemu vnuku Radku.

Zelo je ljubila cerkveno petje in bila do poroke cerkvena pevka v Smarju, potem pa je rada prepevala v rakovniški cerkvi. Najbolj srečna se je počutila pri maši in drugih, zlasti šmarničnih, pobožnostih. Ko zaradi okvare na nogi po avtomobilski nesreči leta 1968 ni mogla več v cerkev, je to imela za največjo nesrečo in izgubo. Tolažilo jo je obhajilo, ki ji ga je vsak petek prinesel njen sin duhovnik, poleti pa večerne maše, kadar jo je bilo mogoče pripeljati na Rakovnik.

Številnim oddaljenim je ob zatonu njihovega življenja oskrbel duhovnika za spravo z Bogom in zadnje zakramente.

Svoje krščansko življenje je potrjevala z dobrimi deli, zlasti med zadnjo vojno, ko je revnejšim od sebe delila kurjavo, živila in obleko. Bila je spretna šivilja: s tem je veliko prihranila svoji družini, pa tudi sosedam je znala narediti primerne obleke.

Nadvse je bila vesela, da je njen sin Stanko postal salezijanec in duhovnik. Prvič je mogla biti pri njegovi maši šele ob 10-letnici njegovega mašniškega posvečenja.

Molitev rožnega venca, tudi zadnje leto v Domu počitka, je bila zanj velika uteha in moč v trpljenju. Zadnje čase je večkrat izrazila prošnjo Jezusu, da bi jo že „sprejel med svoje izvoljene“. Vedno pa je dodala: „Kar Bog stori vse prav stori, čeprav se človeku tako ne zdi...“ Bog vidi in sodi: njegova sodba pa je pravična in polna usmilenja.

stk

Družba Hčera Marije Pomočnice ob 50-letnici prihoda v Slovenijo

Značilne poteze Družbe Hčera Marije Pomočnice

Hčere Marije Pomočnice so redovnice, ki s trudijo, da bi uresničile don Boskovega duha, to je, njegov poseben način razumevanja evangelija:

- popolnoma se posvečajo Bogu
- z molitvijo in delom živijo v evharistično-marijanski pobožnosti
- zveste Cerkve in papežu
- živijo v vedrem družinskem duhu, v katerem veje pristrčno veselje
- v požrtvovalni ljubezni do mladine, posebno najrevnejše
- pri vzgoji pa se ravna po don Boskovem sistemu, ki temelji na veri, razumu in ljubezni.

Temelj redovnega življenja so zaobljube, ki jih živimo na nam lasten način:

— Naše poslanstvo med mladimi zahteva, da je ČISTOST naša posebna značilnost... izražamo jo s salezijansko ljubeznivostjo (Pravila, čl. 14).

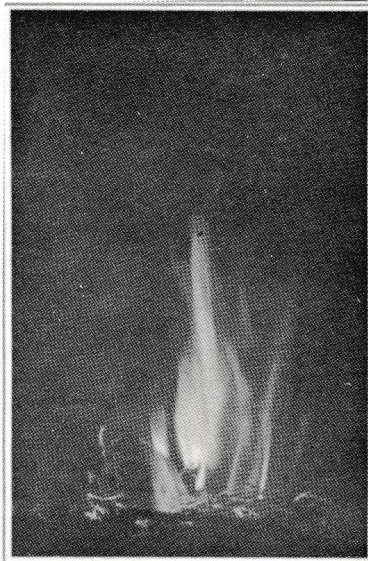
— Poseben vidik našega UBOŠTVA je prizadevna, iznajdljiva in odgovorna delavnost... Na ta način delimo usodo z ubogimi, ki se morajo truditi, da si zaslužijo vsakdanji kruh... (Pravila, čl. 2).

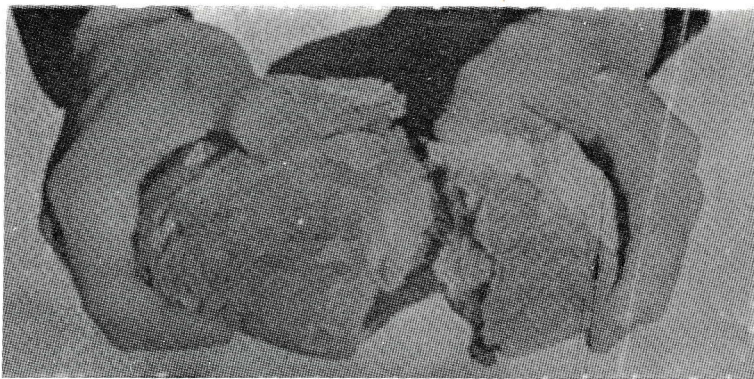
— Trudimo se, da smo v polnosti na razpolago... Z vso preprostostjo živimo v POKORŠČINI in se ravnamo po salezijanskem geslu „grem jaz“... (Pravila, čl. 32)

Živet in delati skupaj je bistven element našega poklica. Naša redovna skupnost temelji

na navzočnosti vstalega Kristusa, se hrani z njegovo Besedo in Kruhonom življenja. Poklicana je, da služi Gospodu v veselju, v globokem družinskem duhu in dela z optimizmom in požrtvovalnostjo za božje kraljestvo, prepričana, da božji duh deluje že na tem svetu. Trudi se, da bi bila „en duh in eno srce“ ter tako izvrševala novo zapoved, po kateri bodo spoznali, da smo Jezusovi učenci. Ta skupnost življenja, zakoreninjena v veri, upanju in ljubezni, postane odgovor na najbolj skrite potrebe človeškega srca in ga razpoloži za apostolsko poslanstvo (Pravila, čl. 49).

Vsaka sestra se trudi, da bi vedno sprejemala sestre s spoštovanjem in razumevanjem, pripravljena in odprta družinski dia-

log ter na pravo bratsko prijateljstvo. (Pravila, čl. 50).

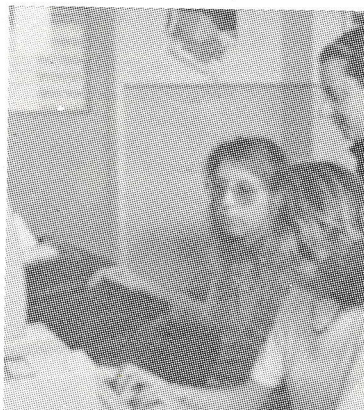
Nāše poslanstvo

Nāše poslanstvo temelji na božjem odrešenskem načrtu. Predpostavlja dar ‚posebne ljubezni‘ do mladih ter nas obvezuje, da postanemo zanje znak in posrednice ljubezni Kristusa, Dobrega Pastirja. Pri tem nam pomaga krščanski vzgojni načrt v stilu don Boskovega preventivnega sistema, katerega glavne sestavine so razum, vera in ljubeznivost.

Nāš pastoralni načrt ima za cilj celotno vzgojo ženske mladine, zlasti najrevnejše. Delo hčera Marije Pomočnice v svetu se odvija v mladinskih domovih, kjer se dekleta učijo šivanja, glasbe, pravilne uporabe prostega časa... (zato imajo razne športne panoge v naših domovih važno vlogo). Skratka, učijo se vsega, kar bi jim lahko služilo v življenju. V ta namen Hčere Marije Pomočnice vodijo šole vseh stopenj, od otroških vrtcev, preko osnovnih in srednjih šol, do višjih in strokovnih šol.

Za izobrazbo in usposabljanje lastnega osebja ima Družba v Rimu tudi svojo Fakulteto za vzgojne znanosti ‚Auxilium‘.

V revnejših deželah Hčere Marije Pomočnice vodijo sirotišnice in zavode za zapuščeno mladino. V misijonskih krajih je na

še delo prilagojeno krajevnim potrebam. Hčere Marije Pomočnice vodijo tudi ambulate in bolnišnice, celo med gobavci. Pri vsem našem delu pa je poseben poudarek na katehizaciji.

Poslanstvo, ki ga naša Družba prinaša današnji mladini

Samo optimizem in veselje, ki izvirata iz življenja v božji milosti, moreta roditi pozitivne sado-ve med današnjo mladino. Naša vzgoja želi odkriti mladini prave zemeljske vrednote in gotovost nadnaravnih dobrin. Če bi jih predstavili kot stroge verske resnice, jih mladina ne bi sprejela. Zato se trudimo, da v naših skupnostih dosežemo duha veselega razpoloženja, ki je znak pravega krščanskega življenja. Naša Družba hoče povedati mladim: „Bodite veseli! Odkrivajte veselje v Bogu in z njim v sebi in okrog sebe. Ponesite potem v vaše družine in v svet to, kar ste odkrili, da bo prodrlo vanj neminljivo veselje, ki ga oznanja evangelij.“

Sprejem v Družbo — oblikovanje kandidatkinj

Bog kliče, kadar hoče, kakor hoče in kogar hoče. Razpoznavni znaki, da je neko dekle poklicano za delo v naši Družbi pa so tile:

- pravi namen (biti Bogu na razpolago)
- veselje do dela z mladino
- trdno zdravje in dober, vesel značaj
- izhajati mora iz moralno zdrave družine
- starost od 15 do 28 let.

Oblikovalna obdobja so naslednja:

— Čas preverbe in usmeritve (*aspirandat*) je čas intenzivnega krščanskega življenja. Medtem ko dekleta v redovni skupnosti pogloblja pomen krstne posvetitve,

ki je temelj za redovno posvetitev, obiskuje tudi državno šolo ter ima tako priložnost spoznati življenje v svetu in ga primerjati z vrednotami redovnega življenja. — *Postulat* (traja 10 mesecev) je čas, ko pripravnica prekine s šolanjem, da lažje poglobi božji klic. Važno vlogo v tem obdobju imajo molitvene izkušnje, skupno družinsko življenje ter prve apostolske izkušnje, zlasti pa poglobljanje v Duha, ki je lasten Družbi.

— *Noviciat* je doba pravega ujanja v redovno življenje. Traja

dve leti. Novinka si s študijem prisvaja božjo besedo in pravila Družbe in se trudi, da bi po njih usmerjala svoj življenje. Z zatajevanjem, s prepletanjem dela in molitve pa pogloblja potrebe, hoje za Kristusom v salezijanskem poklicu. Skupno življenje in primerne apostolske izkušnje krepí

jo v njej čut za poslanstvo med mladimi po don Boskovem vzgojnem načrtu.

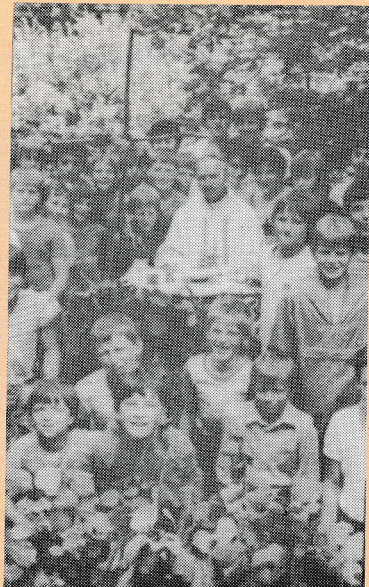
— *Junijorat* obsega celotno dobo (6 let). Namen tega obdobja je utrditi v Hčeri Marije Pomočnice življenje združenja z Bogom in čut pripadnosti Družbi, ter jo vključiti v mladinsko pastoralo, medtem ko nadaljuje svoje specifično salezijansko oblikovanje. V veseli gotovosti, da je poklicana k sodelovanju pri vzgojnem poslanstvu Družbe, se sestra z večnimi zaobljubami po cerkvenih določbah javno izjavi, da se hoče nepreklicno posvetiti Bogu v službi potrebnim po ustanovnikovem načrtu.

— *Doba trajnega oblikovanja* se nadaljuje vse življenje. Hčerka Marije Pomočnice se trudi, da bi spoznala in cenila vsako priložnost za poklicno dozorevanje in se tako čimbolj približala idealu Hčere Marije Pomočnice, ki ga gleda v sv. Mariji Dominiki Mazzarelo.

s. Ivana Bizjan

Najlepši dar za 50-letnico prihoda HMP v našo domovino je bil obisk vrhovne predstojnice m. Marinelle Castagno. Prišla je 30. junija, navdušeno so jo sprejele sestre z vseh svojih postojank na Gornjem trgu v Ljubljani. Drugi dan je obisku dalo poudarek evharistično slavlje, ki ga je vodil nadškof dr. Alojzij Šuštar skupaj s slovenskim in hrvaškim inšpektorjem. Obisk je vrhovna mati nadaljevala na Bledu, kjer je bila enako prisrčno sprejeta. Slovo od dobre predstojnice je bilo v nedeljo 1. junija, ko je prišla ponjo iz Celovca avstrijska inšpektorica, da jo povede na obisk avstrijskih sester.

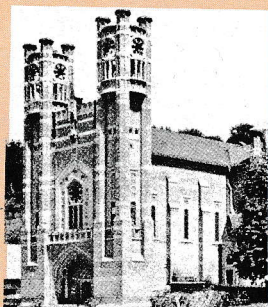
Mladi, vi ste upanje Cerkve

To resnico, ki jo je v pismu mladim zapisal papež Janez Pavel II., smo lahko doživljali ves mesec julij, ko se je v Želimljem na duhovnih vajah zvrstilo več skupin mladih fantov. Ker smo bili še v evharističnem letu, so bile duhovne vaje posvečene razmišljanju o evharistiji, še zlasti o prejemanju obhajila.

Premišljevanja so bil zelo konkretna. Temeljila so na izkušnjah

mladih. Vse to pa se je prelilo v molitev, ki je dobil svoj najvišji izraz z obhajanjem maše in z adoracijo pred Najsvetejšim. Skupaj z Marijo smo vzklikali: Moja duša poveljuje Gospoda!

Ves potek duhovnih vaj je bil v tekmovalnem razpoloženju. Poromali smo tudi k podrtemu svetišču na Kureščku, kjer je domovala Kraljica miru, zdaj pa kot begunka čaka na čas, ko bo smela zopet nazaj na Kurešček.

Jesenski romarski shod na Rakovniku

13. in 14. september 1986

Jesenski romarski shod pri Mariji Pomočnici na Rakovniku bo letos potekal v znamenju 50-letnice prihoda sester HMP v Jugoslavijo in v znamenju podelitve misijonskega križa novemu misijonarju g. Danilu Lisjaku — ob obletnici posvetitve rakovniške cerkve.

SOBOTA 12. septembra:

18.00 molitvena ura (za misijone)
19.00 slovesno somaševanje

NEDELJA 14. septembra:

maše ob 6., 7., 8., 9.15., 11., 14.30. in 18.30
8.00 vodi misijonar Danilo Lisjak
14.30 OSREDNJA SLOVESNOST

- slovesna maša
- podelitev misijonskega križa, ki ga bo izročil vikar vrhovnega predstojnika g. Gaetano Scrivo
- 50 let sester HMP v Jugoslaviji (akademija)

To praznovanje naj pomeni srečanje prijateljev, ki se ob don Bosku počutimo kot salezijanska družina. Tako vabilo še posebej velja vsem salezijancem, sestram HMP, don Boskovim prostovoljcam, bivšim gojencem, sodelavcem, domačim in sploh vsem prijateljem. Pridite, veselimo se ob Mariji, ki nam je omogočila, da smo doživeli čudovite reči!